

Fakir hastalar için Beyazıt belediyesinde gece nöbetçisi bir doktor ve iki otomobil bekliyor

AKŞAM

BELER OTELI
Bahçesinde ve Salonlarında
DÜĞÜN ve SÜNNET
Merasimleri yapılır.
Beyoğlu İstiklâl Cad. No. 213 Tel: 49427

Sene 23 — No. 8202 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 21 Ağustos 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Alman - Sovyet harbinin müstakbel safhaları

Harbin ikinci ayı bitti. Almanlar, geniş bir cephe üzerinde, şiddetli mukavemet kudreti gösteren Sovyet ordusunu imha etmiş olmaktan uzaktırlar. Bugüne kadar elde ettikleri neticeler, umduklarından çok ağır insan ve malzeme kaybına malolmuştur. Şimdilik meydana çıkan hakikat şudur ki Sovyetler, alman ordusunun ilk hızını durduracak kabiliyette mükemmel teçhizatlı bir ordu hazırlamağa muvaffak oldukları kadar, harbeden gençliğin vatanperverlik, fedakârlık duygularını, rejime bağlılığını da çarlık zamanından fazla inkişaf ettirmişlerdir. Bundan dolayıdır ki Almanlar, önlerindeki Sovyet ordusunu yenmekteki zorluklar gibi, arkada, işgal edilen sahada kalan başıbozuk teşekküllerle uğraşmaya mecbur oluyorlar. Sovyet ordusu, her çekildiği yerde düşmana hizmet etmeyecek, bilakis onunla çarpışmaya devam edecek bir kitle bıraktığından emindir. Bu, harbeden bir millet için en mühim takat unsurudur.

Bu suretle, Sovyet muamması, şimdiki kadar, Stalin idaresi için hiç de şerefsiz bir şekilde çözülmüş değil, müdafaa vasıtaları bakımından hayret ve takdir uyandıran bir âlem hâlinde meydana çıkmıştır.

Birdenbire meydana çıkan bu iyi yetişmiş, sert düşmanın, vatanı, ölerek adım adım müdafaa etmesine rağmen, Almanlar ikinci ayın sonunda, esaslı planlarını tatbik başlanmış sayılırlar. Merkezde, Smolensk mntakasında büyük bir tazyık yapar gibi görünen alman ordusu, kuvvetlerini ansızın cenuba naklederek orada şiddetli taarruza geçmişler ve Budienni ordularını Dnieper nehrinin öbür tarafına ricat ettirmişlerdir. Aynı tazyık şimalde de başlamış, Almanlar Leningradın önüne gelmişlerdir. Şimalde Leningradın, cenupta Odesanın alınması, merkezdeki Sovyet ordularını geri çekilmeye icbar edecek, yahut ihata tehlikesine maruz bırakacaktır. Bunun için de ki gerek Sovyetlerin, gerek İngilizlerin dikkati, cenuba dikilmiştir. Alman orduları Odesayı alarak Dnieper nehrini geçerlerse Kafkasyaya yaklaşacaklardır. Almanların ilk hedefi, Sovyetlerle İngilterenin büyük korkusu budur. Zira petroller tehlikeye giriyor. Almanlar, kış gelmeden Rus seferini bitirirlerse bile, kışın Kafkasyada bir cephe kuracağı muhakkak görülüyor. Sovyetlerin ve İngilterenin bütün hazırlıkları buna müteveccihdir.

Kafkasyada müşterek bir cephe tesis edilirse, bu askerî vaziyetin istikrar kazanması Orta Şark ve Garbi Asyada hayli karışık siyasî hâdiselere sebep olabilir. Sovyet hükümetleri irtibatı kesilecek, yahut azalacak Kafkas ordusuna, İngilizler cenuptan yardım etmek isteyeceklerdir. Bu yardımın da hayli geniş olması lâzımdır. Bundan dolayıdır ki son zamanlardaki Sovyet - İngiliz siyasî teşebbüslerini, müşterek notalarını, İrana yapılan tazyıkları böyle yakın bir istikbale hazırlık telâki ediyoruz.

Necmeddin Sadak

Yugoslavyanın Moskova elçisi şehrimize geliyor

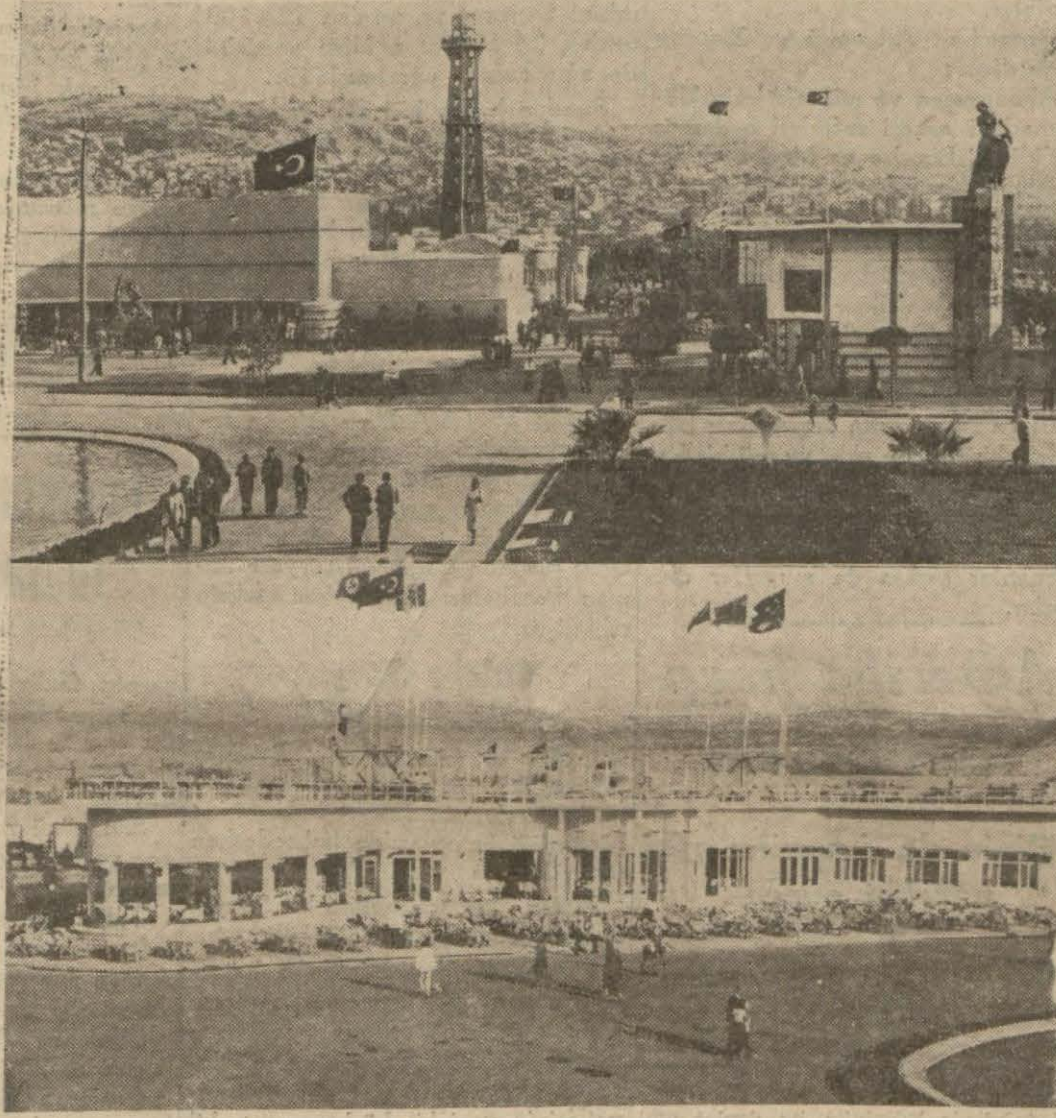
Erzurum 20 (A.A.) — Yugoslavyanın Moskova büyük elçiliği başkâtibi ile ailesi ve matbuat ataşesi, dün buraya gelmişler ve akşam trenle İstanbul'a hareket etmişlerdir.

Fuar açıldı

Ticaret Vekili ile Belediye Reisi mühim birer nutuk söylediler

"Bütün milletçe inanıyoruz ki bu büyük cihan badiresinden Türk milletinin şerefi, istiklâli, toprak bütünlüğü gibi malî ve iktisadî varlığı da sağlam ve dinç olarak çıkacak ve aziz vatanın her köşesi bir gün, fakat muhakkak bir gün İzmir'in bu güzel eserleriyle süslenmiş olacaktır."

İzmir 20 (Telefonla) — Fuar bugün saat 18 de parlak merasimle ve Ticaret Vekili B. Mümtaz Ökmen'in nutku ile açılmıştır. Vali, mevki kumandanı, mebuslar, şehrin ileri gelenleri, Türk ve cebebi davetliler, binlerce kişilik büyük bir halk kütlesi toplanmıştı. Merasime İstiklâl marşı ile başlandı. Evvelâ Belediye reisi Dr. Behçet Salih Uz, sonra da Ticaret Vekili B. Mümtaz Ökmen birer nutuk söylediler. Vekil kordelâyi kesikten sonra içeriye girildi. Vekil sıra ile İran, İngiltere, Almanya, İtalya pavyonlarını gezdi. İngiltere, Almanya ve İtalya pavyonlarında mümessilleri tarafından birer nutuk söylendi ve Millî marşlar dinlendi. Vekil eserler üzerinde dikkatle durdu. Şerefine bu gece 21,30 da fuarın Ada gazinosunda (devam sahife 4 sütun 4 de)

Dün açılan fuardan güzel iki görüntü

Ukraynada 163 bin esir alındı

Peşteye göre Budienni orduları kati bir mağlûbiyete uğradılar

Sovyet ölü miktarı 344,000 kişi tahmin edilmektedir

Berlin 20 (A.A.) — Hususî mahabirimizden: Askerî mahfiller, Alman kitalarının Nikolaev tazgâhlarında ele geçirdikleri gemilerin Sovyetler tarafından tahrip edilmediğini söyledi.

Almanlar, bu cüzüatların yapısını, kısa bir müddet zarfında ikmal edeceklerini ümit etmektedirler. Bu suretle Karadenizde bir mühim Alman donanması bulunacaktır.

Ukraynada alınan esirlerin yekünü 163.000 i bulmaktadır. Ölülerin de adedi 344.000 olarak tahmin edilmektedir. Maamafih muharebeye iştirak eden Sovyet ordularının mühim bir kısmı, hâlâ döğüşmeğe devam etmektedir.

Alman mutahassısları mareşal Runsteadt tarafından yapılan bir manevra neticesinde Kırm eyaletinin Alman kitaları tarafından ciddi surette tehdit altına alınmış olduğunu söylemektedirler.

Almanlar, Rusların denizle münaşebelerini tamamen kesmeğe uğraşılıyorlar.

(Devamı sahife 2, sütun 5 te)

B. Eden'in Türk milletine mesajı

Londra 20 (A.A.) — Hariçye Nazırı M. Eden, radyo ile Türk milletine bir mesaj göndermiştir. M. Eden, bu mesajında ezcümle şöyle demektedir: "İzmir enternasyonal fuarının açıldığı bugün, asil Türk milletine hitap etmek benim için hakiki bir zevktir."

Harp zamanında böyle bir fuarın tanzimi, çok güçtür. Bu fuarın açılması ve İngilterenin fuarda pavyonunun bulunması, Türkiye ve İngilterenin müşterek istikbaline olan itimadlarının bir bürhanıdır.

Birkaç ay evvel sizleri Türkiye'de ziyaret etmek ve Reisiçümhurunuz İsmet İnönü, devlet adamlarınız ve askerlerinizle samimi görüşmeler yapmak fırsatını bulmuş ve daha iyi bir istikbal vücuda getirmek için çalışan memleketerimizin müşterek imanını müşahede etmişimdir.

Ziyaretimi takip eden birkaç ay zarfında birçok büyük hâdiseler vukua geldi. Fakat bir unsur değişmeden kaldı: Türkiye, her hangi bir mütecevaze karşı, mevcut hazinelerinin en büyüğünü, istiklâlini muhafazaya kati surette azmetmiş bulunmaktadır.

Kahramanlık Türkün ananevi hasletidir. Türkiyenin Yukarı ve Orta Şarkta şimdiki kadar oynadığı ve oynamakta devam edecekği mühim rol, bu kahramanlık üzerine müesses bulunmaktadır.

İzmir fuarı, Türkiyenin ekonomik istikbalinin bir sembolüdür. Bu münasebetle Türk hükümetini ve milletini tebrik eder ve Türk hükümetine ve milletine, şimdiki ve gelecek yıllar için tam muvaffakiyetler dilerim."

Leningrada karşı ihata hareketi

Alman kuvvetleri Peipus gölü civarında irtibat peyda etti

Tallin şehri şiddetli surette bombardıman ediliyor

Berlin 20 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Cenubi Ukraynada düşmanın hâlâ işgal ettiği az miktarda köprü başlarına karşı hücumu, muvaffakiyetle devam edilmektedir. Seri kitalar, şiddetle mukavemet eden düşman kuvvetleri ile çarpışarak, 65 tank tahrip etmiş ve büyük miktarda Bolşevik askerî esir almıştır.

Berlin 20 (A.A.) — Radyo, şark cephesinin merkez kısmında dün tankların müzaheretü ile yapılan şiddetli bir Sovyet hücumunun Alman kitaları tarafından geriye püskürtüldüğünü bildirmiştir. Yapılan mukabil taarruzlarda Almanlar Sovyet topçu mevzilerine kadar ilerliyerek müteaddit toplar igtınam etmişlerdir.

Londra 21 (A.A.) — Rus cephesinde, üçüncü Alman taarruzu, gerek Ukraynada ve gerek Zamburghun zaptını müteakiben Leningrad istikametinde tehlikeli ilerleyişini muhafaza etmektedir.

Stokholm 20 (A.A.) — O.F.I. : Peipus gölünün şimalinde, şarkta ve

BU SABAHKI TELGRAFLAR Alman tebliği

Gomelde düşmanın 25 fırkasını kısmen imha veya esir ettik

144 tank, 700 top iki tren zaptettik

Berlin 21 (A.A.) — Alman başkumandanlığının fevkalâde tebliği: Gomelin şimalinde cereyan eden muharebe, Sovyetler için vahim bir hezimete neticelenmiştir. 17 piyade fırkası, 1 motörlü fırka, iki zırhlı fırka, beş süvari fırkası ve iki hava livası mağlûp edilerek kısmen imha veya esir edilmiştir. 144 tank, 700 top, iki zırhlı tren elimize geçmiştir.

Rus tebliği Cephede şiddetli muharebeler devam ediyor

Moskova 21 (Radyo) — Sovyet resmî tebliği Kingisep, Novograd, Staraja - Russa ve Odesa istikametlerinde şiddetli muharebeler devam etmiştir. Pazartesi günü 38 düşman tayyaresi düşürüldüğü anlaşılmıştır. Salı günü 27 düşman tayyaresi düşürmemize mukabil ancak 8 tayyare kaybettik. Avcı tayyarelerimiz, Moskova civarında istikşafat bulunan 3 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Voroşilof'un beyannamesi

Leningrad halkını şehri müdafaaaya davet etti

Moskova 21 (A.A.) — (B.B.C.) Mareşal Voroşilof, bir beyanname neşrederek halkı Leningradı müdafaaaya davet etmiştir. Mareşal diyor ki: Kızıl ordu, Leningradın etrafını kahramanca müdafaa ediyor. Rus deniz tayyareleri, düşman kuvvetlerine karşı hali faaliyettedir."

Odesaya hava hücumu

Bir vapur batırıldı iki vapur da hasara uğradı

Berlin 21 (A.A.) — D. N. B.: Alman bombardıman tayyareleri 20 ağustos günü bir kere daha Odesa limanına hücum etmişlerdir. Bu hususta D. N. B. ye verilen malûmata göre bombardıman tayyareleri 6000 tonluk bir ticaret gemisinin batırılmışlardır 6000 tonlitoluk diğer bir vapuru ve 15000 tonlitoluk üçüncü bir vapuru hasara uğratmışlardır. Bir çok bomba Sovyet kitalarının Odesadan hareketi için üzerlerinde toplu olarak bulunduğu rıhtımlara isabet etmiştir. Bu kitalara kanlı zeyiat verilmiş, bir çok harp malzemesi tahrip edilmiştir.

Tayyareler ile tank naklediliyor

Londra 21 (A.A.) — Hem Almanlar, hem Ruslar, hafif tank nakletmek için nakliye tayyareleri kullanıyorlar. Cenüpta Rus avcı tayyareleri hafif tanklar nakleden Alman nakliye tayyarelerini düşürmüşlerdir.

Ruslar, tayyarelerle tank nakletmek usulünü Alman gerilerine piyade askerleri ve hafif tanklar indirmek için bilhassa merkez mntakasında kullanmışlardır.

Roosevelt'in beyanati

Harp 2 yıl daha sürebilecek

Vaşington 20 (A.A.) — Reisiçümhur Roosevelt, dün gazeteciler toplantısında harbin icabederse 1943 senesinde de devam edeceğini ve İngiltere ile Birleşik Amerikanın 1943 senesinde tatbik edilecek imalât planlarını şimdiden tetkik ettiklerini söylemiştir.

Reisiçümhur, bu mesele hakkında dün Lord Beaverbrook ile görüşüğünü ilâve etmiştir. — M. Churchill ile aramızda vukubulan konuşma, dünyadaki demokrasilere yapılan yardıma hız verecek mahiyettedir.

Gazetecilerden biri, Reisiçümhura şu sual sordu: — İngiliz başvekili, İngilterenin yardımımız için harbi kazanabileceğinden emin olduğunuz hissinizi size vermiş midir?

M. Roosevelt, cevap olarak, bu gibi bir sualin sorulmasında hiçbir fayda görmediğini söylemiştir.

Almanya küçük devletlere ayrılmalı

Bir İngiliz mecmuasının yazdığı makale

Stokholm 20 (A.A.) — D.N.B. : National Review isimindeki büyük İngiliz mecmuasında yazıldığına göre, İngiltere, ancak Almanya inhihali ettikten sonra harbe kazanılmış nazariyle bakacaktır. Mecmuaya göre, Almanyanın 31 küçük devlete ayrılması lâzım gelmektedir.

Gomeldeki Alman taarruzunun hedefi

Londra 21 (A.A.) — (B.B.C.) Askerî tebliğde zikredilen Strajura Leningradın 200 kilometre cenubundadır. Ajans haberlerine göre, Gomel mntakasında şiddetli muharebeler olmaktadır. Bu mntakadaki Alman taarruzunun Leningrada karşı harekâta yardım etmek mi, yoksa Smolensk civarında bulunan Alman ordusunu takviye etmek ve yahut Budienni ordusunu cenahtan vurmak mı maksadına matuf olup olmadığı belli değildir.

Dikkatler: İki kaza

Gazeteler, aynı gün zarfında aynı yol üzerinde iki kaza olduğunu bildiriyorlar:

"Mehmed Kenan isminde biri, Erenköyünde Kadıköy - Bostancı hattı tramvaylarından birinin sadmesine uğrunuş ve ölmüştür. Sabaha isminde bir kadının da, Kadıköy - Bostancı tramvaylarından birinin çarpması neticesinde bacağı kesilmiştir."

AKŞAM: Bu modern ve kalabalık yolda piyade kaldırımı olmadığından bir kaç gün evvel şikâyetle bulunmuştu.

EY KADER!

Aşk ve macera romanı
Nakleden: (Vâ - Nû)
Pek yakında Akşam sütunlarında başlıyor

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 20 (A.A.) — Orta Şarkta İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:
Tobrukta kum fırtınaları askeri faaliyetini azaltmıştır. Bununla beraber düşman bazı bombardmanlarda bulunmuştur.
Hudut muntakasında düşmanın bir motörlü nakliye kolu topumuzun ateşle hasara uğratılmıştır.

Alman tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Alman tebliği:
İngiltere etrafındaki deniz muntakasında, Alman tayyareleri, gündüz büyük bir ticaret gemisini hasara uğratmışlardır.
İngilterenin şark ve cenup sahilini üzerindeki esliha fabrikalarına ve liman tesisatına ve aynı zamanda müteaddit tayyare meydanına gece hücumları yapılmıştır.
Şimali Afrika sahilî yakınlarında, Alman Stukaları, 1500 tonlâto hacminde bir nakliye gemisi ile bir rö-mörkörü batırmışlardır. İki ticaret gemisi ciddi surette hasara uğratılmıştır.

Alman savaş tayyareleri, dün gece İskenderiye İngiliz deniz üssüne hücum etmişlerdir.
İngiliz hava kuvvetleri, Manş sahiline hücum etmek için yaptığı bir teşebbüste, tam bir mağlûbiyete uğratılmıştır.
Avcı tayyareleri ve hava dâfi bataryaları 9, ve mayın tarayıcı gemiler 1 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.
Az ehemmiyetli bir düşman bombardman teşekkülü, dün gece Almanyanın şimali garbi sahiline hücum etmiş, yangın ve infilâk bombaları atmıştır. Hasar, pek fazla değildir. Gece avcıları ve bahriye topçusu, 2 İngiliz bombardman tayyaresi düşürmüştür.

Macar - Rumen münasebetleri vahimleşiyor

Cenubi Transilvanyanın Macaristana iadesi isteniyor

Ceneve 20 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfillere göre, Macar - Rumen münasebetleri gittikçe vahimleşmektedir. Son günlerde Macar devriyeleri Kolosyar civarında Rumen muhafızlarına ateş açmışlardır. Aynı hâdise Sefeld civarında Baroalt kasabasında tekrar edilmiştir. Rumen arası taraflarından Oltul Irmağında iki Rumen askerinin cesedleri bulunmuştur. Rumenlerin mukabil hareketleri geçmeleri üzerine hudutta vuku bulan müademetler çok vahim bir mahiyet almaktadır.

Macar zimamdarlarının müessesileri, Cenubi Transilvanyanın Macaristana iadesini açıkça istemektedir.

Faşist mebusları Macar parlamentosunda şu sözleri söylemeye başlamışlardır:

Macarlar, parolamız şudur: Her şey bize iade edilsin...

Bu parola, sade Cenubi Transilvanyaya değil, Slovakya ve Hırvatistanın da iadesini tezammun etmektedir.

Romanyanın Şimali Transilvanyaya ve Tisa Irmağına kadar Macar eyaletlerine kavuşmadıkça memnun olamayacağı Budapeştedeki Rumen elçiliğinde bildirilmektedir.

İşaret edildiğine göre, Macaristan ile Romanya arasındaki İktisadi münasebetler hemen hemen sıfıra düşmüştür.

Varnada tedhiş teşkilâtı

Komünistler, yabancı bir devlet hesabına casusluk da yapıyorlar

Sofya 20 (A.A.) — O.F.I.: Varnada geniş bir casusluk ve tedhiş teşkilâtı keşfedilmiştir. Bu teşkilâtın başlıca âzaları sefleri Angony-Makarof Froudine tevkif edilmiştir. Froudine ve şerikleri bir çok seneler evvel kanunen feshedilmiş bulunan fakat gizliden gizliye faaliyet sarfeden Bulgar komünist partisi merkez heyeti hesabına çalışmakta idiler.

Froudine, bir takım komünist ajanları şebekesi kurmağa muvaffak olmuştu. Bunların ikametgâhlarında yapılan araştırmalarda bombalar ve tahrip edilecek yerleri gösteren planlar elde edilmiştir. Tevkif edilenler aynı zamanda yabancı bir devlet hesabına casusluk yapmakla da itham edilmişlerdir.

Almanlar kış harbine hazırlanıyor

Fabrikalara şimdiden 100.000 kayık sipariş edildiği bildiriliyor

Londraya göre, Almanlar seri zaferi elde etmekten uzak bulunuyorlar

Londra 20 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Almanlar, Rus seferini ağustos içinde bitirmek ümitleriyle tezdad teşkil eden hareketlere başlamışlar ve Lilhammer fabrikalarına 100.000 kayık ısmarlamışlardır. Bu, beş fırkadan tehzizatı için kâfi bir miktardır. Diğer taraftan Avusturya kayak fabrikaları da bir kış seferi için lüzumlu siparişleri karışlamak üzere tam randumanla çalışmaktadır.
Demek oluyor ki Alman başkumandanlığı tahmin ettiği seri zaferi elde etmekten uzaktır ve bir kış zaferine hazırlanmaktadır.

Iran - Sovyet münasebatı sağlamdır

Iran gazetesi Delhi radyosunun tahrirlerine cevap veriyor

Tahrir 20 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:
«Iran» gazetesi başmakalesini Delhi radyosunun neşriyatına tahsis ediyor ve diyor ki:
Delhi radyosu, İran ile Sovyetler Birliği arasındaki dostane münasebetlerin idamesi için tavsiyelerde bulunmaktadır. Delhi radyosu, Sovyetler Birliği ile İran arasındaki dostane münasebetlerin ne kadar sağlam bir esasa dayandığını ve bunun şimdiki kadar hiçbir hâdise yüzünden sarsılmamış olduğunu her halde biliyor.

Bu münasebetlerin esası, her iki memleket için daima sarıh olmuş ve Delhi radyosunun salâhiyeti haricinde kalmıştır.
Bizi tehdit ederek kendi mantığına uygun bir hatti hareket kabul etmemiz için Delhi radyosu bizim bütçe ve kuvvetlerimizle başka milletlerin bütçe ve kuvvetleriyle mukayese ediyor. Her şeyi paraya ve kuvvete tâbi zanneden Delhi radyosu bu suretle tehdit ve zezir usullerinin propagandacısı oluyor.

İranın ideali hak ve hakikattir. İran bu prensibe dayanarak, maddî ve mânevî kuvvetlerini kendi hak ve şerefini müdafaası uğrunda kullanmaktadır.
İran hükümeti memlekette emniyet ve sükûneti temin ve bütün devletlerle ve bilhassa komşularıyla bitaraflik esasında dayanarak dostane münasebetler idamesini istemektedir. Delhi radyosu İran hakkında iyi hisler besliyor, sa tahrik edici konuşmalardan içtinab etmesi lâzım gelir.

Sovyet - Leh anlaşması

Bir Polonya ordusunun teşkiline başlandı

Moskova 20 (A.A.) — Tass ajansının bildirdiğine göre, 14 ağustosta Sovyetler Birliği Başkumandanlığı ile Polonya başkumandanlığı arasında bir askeri anlaşma akdedilmiştir. Anlaşma, Sovyetler Birliği namına Sovyet başkumandanlığı mü-messil general Vasilevski ve Polonya namına Polonya başkumandanlığı mü-messil general Bogouch Chuchko tarafından imza edilmiştir.
Polonya askeri kuvvetlerinin başkumandanı general Scovski, general Anders'i Sovyet topraklarındaki Polonya ordusunun kumandanlığına tayin etmiştir.
General Anders, bir Polonya ordusunun teşkiline başlamıştır.

Gizli konuşma

B. Roosevelt, Harbiye ve Bahriye Nazirlerle 3 saat konuştu

Newyork 20 (A.A.) — New - York Times gazetesinin bildirdiğine göre, Reislümhur B. Roosevelt Harbiye Naziri M. Stimson ve Bahriye Naziri al-bay Knox ile bir saat süren gizli bir konuşmada bulunmuştur. Görüşmenin son kısmında Hariciye Naziri da hazır bulunmuştur.

Ukrayna zaferi ve Berlin gazeteleri

Bu meydan muharebesi Bolşevikler için ezici bir mağlûbiyet oldu diyorlar

Berlin 20 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:
Berlin gazetelerinin neşriyatına tabiiatle Alman kitalarının cenupta kazandığı parlak muzaferiyet hâkim olmaktadır. Gazeteler Dnieperin bütün garp kısmının Almanların elinde bulunduğunu ehemmiyetle kaydediyorlar.
«Berliner Börzen Zeitung» diyor ki:
Cenubi Ukraynada cereyan eden muazzam harp Alman ve müttefik kitalarının müthiş zaferiyle neticelenmiştir. Bu meydan muharebesi Bolşevikler için, hattâ bu harbin şartları içinde bile, büyük ve ezici bir mağlûbiyet olmuştur. Binaenaleyh eğer Almanlar hiçbir şeyden korkmuş yoktur derlense, Londra ve Vasingtonun siyasetçileri onlara gücünmesinler.

Deutsche Allgemeine Zeitung şöyle diyor:
Almanyanın ve müttefiklerin Ukraynadaki askeri zaferleri o derece kat'idir ki Londra ve Moskova bile nikbin edalardan vazgeçmişlerdir. Nacht Ausgabs gazetesi, «İngilizler telâşa» başlığı altında yazdığı makedale İngilizlerin korkusu ile alay ediyor ve diyor ki:
Londra, Sovyetler hakkındaki tath rüyâsından silkinerek Ukraynada Bolşeviklerin yenilmez mukavemeti ve Almanların yıpranması hü-yaları birdenbire uçtu ve müthiş hakikat İngilizler şimdi şaşkın bir halde gazetelerin hemen her sahifesinde öğreniyorlar. Bu hakikat şudur: Almanlar şarkta da muzafer oluyorlar.

Amerika harp ilân ederse

Filipin de Amerika gibi hareket edecek

Tokyo 20 (A.A.) — D.N.B.: Manilladan gelen bir habere göre, Filipin Reislümhuru M. Manuel Quezon, Amerika Birleşik devletlerinin Reislümhuru muavinli M. Wallace'a bir mesaj göndererek, Amerika harp ilân ettiği takdirde Filipin'in bu devlet gibi hareket edeceğini bildirmiş ve Amerikan tayyareleri, topları ve diğer harp malzemesinin getirilmesini adaların askeri vaziyetinin takviyesi ihtimalini telmin etmiştir.

Japonyada hazırlık

Denizcilik işleri devlet kontrolüne alındı

Tokyo 20 (A.A.) — O.F.I.: Hükümet, Japon Münakalât Nazirinin yapmış olduğu plân mucibince bugünden itibaren deniz münakalâtını, inşaati bahriyeyi, denizde seyrisufer yapan mürettebatı devlet mürakabesi altına almağa karar vermiştir. Bu hususa ait imparatorluk emirnamesinin seferberlik meclisinin tasdikine iktiran ettikten sonra neşir ve ilân edileceği tahmin edilmektedir.
Devlet kontrolü bütün bahri inşaat şubelerine teşmil edilecek ve hususile inşaati bahriye mühendisler heyetile yedek aksamlar imal eden fabrikalara da şamil olacaktır.

İslânda hava akını

Londra 20 (A.A.) — Reuter ajansının Rej Javik'ten aldığı bir habere göre, Alman tayyareleri bu sabah İslânda bir akın yapmışlar ve Rej Javik üzerinde alçaktan uçmuşlardır. Alârm 35 dakikâ sürmüştür.
Derhal havalanan İngiliz avcı tayyareleri Alman bombardman tayyarelerini geri dönmeğe mecbur etmişlerdir. Hiçbir bomba atılmamıştır.

Yeni tip Sovyet avcı tayyaresi hizmete giriyor

Moskova 20 (A.A.) — «Kızıl Yıldırım» gazetesinde çıkan bir makaleye nazaran yeni tipte bir Sovyet avcı tayyaresi cepheye hizmete girecektir. Bu tayyareler büyük bir sürate ve kuvvetli silâhlara maliktirler. Tabii bunlar hakkında fazla teknik malûmat verilmemektedir.

Karadeniz Rus limanlarınına hücum

Alman tayyareleri bir çok gemileri batırdı ve hasara uğrattı

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B.: Alman orduları Ukraynada ilerledikçe, Alman hava kuvvetleri de hücumlarını tedricen Karadeniz muntakasına teşmil etmektedir. Alman bombardman, av, tahrip ve stuka tayyarelerinin Dnieper ile Bug nehirleri mansapları, Odesa limanı ve bu şehir ile Kırım arasındaki sahil muntakasına yaptıkları taarruzları esasenâda Sovyet gemileri çok büyük hasara uğratılmıştır.
Sovyetler, tümenlerini Karadeniz limanlarında gemilere bindirmek için ümitsiz gayretler sarfetmişlerse de, bütün bu teşebbüsler Alman bombardman ve stuka tayyarelerinin öldürücü taarruzları sayesinde akim kalmıştır.

Alman hava kuvvetleri cem'an 36.000 tonluk 8 Sovyet nakliye gemisini batırmış ve cem'an 126.500 tonluk 24 Sovyet nakliye gemisini de ağır hasara uğratmışlardır.
Bundan başka biri ağır ve diğeri de hafif olmak üzere iki Sovyet kruvazörü, beş muhrip, bir topçeker ve bir monitör o kadar ağır hasara uğramıştır ki bu gemilerin kullanılmasına artık imkân kalmadığı tahmin edilmektedir.

40 Sovyet tayyaresi tahrip edildi

Berlin 20 (A.A.) — Alman savaş tayyareleri 18 ağustosta Dnieperin şark sahilinde bulunan bir Sovyet tayyare meydanına çok muvaffakiyetli bi. taarruz yapmışlardır. Uçuş pistinde duran 40 tayyare Alman bombaları tarafından tahrip edilmiştir.

Odesa Sovyet Dunkerque'i

Berlin 20 (A.A.) — Berliner Börzen Zeitung gazetesi, Alman hava kuvvetlerinin Sovyet bahriyesine verdirdiği kayıplardan bahsederken diyor ki:
Halen Odesada hakiki bir Sovyet Dunkerque'i tatbik halindedir.
Nikolaevde denize indirilmek üzere bulunan ve halen Almanların eline geçmiş olan Sovyet saffiharp gemisi, Sovyetler Birliğinin Boğazlara ve Akdenize karşı tecavüzkar niyetlerinin yeni bir bürhanını teşkil etmektedir. Bu büyük harp gemisinin inşası, Sovyet amirallik dairesi tarafından gizli tutulmuş ve hiçbir yihkta bu geminin ismi geçmemiştir.

Uzak Şarkta tahşidat

İngilizler, Malezya ve Singapurda 126 bin asker topladılar

Tokyo 20 (A.A.) — O. F. I.: Saygon'dan Domei ajansına bildiriyor:

Uzak Şarkta İngiliz toprakları ile Siyam hudud boylarında gerginliğin artmakta olduğuna müteallik haberler cümlesinden olarak Büyük Britanyanın Siyam - Malezya hududlarının 15 ilâ 30 metre gerisinde 73.000 asker tahşit ettiği, bunlardan 42.000 inin Hindlilerden müteşekkil olduğu ve bu arada 250 tayyare de bulunduğu müşahideler tarafından beyan edilmektedir.
Singapur'da 20.000 İngiliz askerinin tahşid edildiği tahmin ediliyor. Diğer taraftan Birmanya - Siyam hududlarında da 25.000 i Birmanyalı olmak üzere 33.000 kişilik bir İngiliz kuvveti Hashio, Tanuggyi ve Tavoy'da toplanmış bulunmaktadır. Bu kuvvetlerin umumî karargâhı Mandalay'dadır.

Süveyş hava akını

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B. ajansının öğrendiğine göre, Alman savaş tayyareleri 18/19 ağustos gecesi Süveyşte düşman liman ve işe tesisatına hücum etmişlerdir. Büyük bir petrol deposuna tam isabetler kaydedilmiş ve bir çok yangın müşahade edilmiştir.

Japonyada alıkonulan Amerikalılar

Bunları serbes bırakmak için cereyan eden müzakereler çıkmaza girdi

Tokyo 20 (A.A.) — (O.F.I.): İstihbarat servisi müdürü bay Kodishii, Amerikan bandıralı President Coolidge gemisinde bulunan Amerika tebaalarının tahliyesine ait Amerikan - Japon müzakerelerinin çıkmaza girdiğini teyid etmiştir ve bundan mütevellit mesuliyetin Tokyodaki Amerika büyük elçiliğine raci olduğunu ve çünkü büyük elçilik yalnız Amerikalı yirmi iki resmî şahsiyetin Japonyadan müfakatini talep etmiş olduğu halde ahiren son dakikada sayısı pek fazla birçok Amerikan tebaasının Japon topraklarından ayrılmalarını istemiş bulunduğunu söylemiştir.
Amerikanın ilk vaadinden istinkâfını mutazammın bu hareketi karşısında Japon makamları şimdilik müzakeratı tatil etmeği tensip etmiştir.
Amerikalıların Japonyadan serbesçe çıkıp çıkmayacaklarını ve bunları almak için Amerikan gemilerinin gelip gelmediği sualine karşı bay Kodishii: 13 ağustos tarihli yeni talimat mucibince Japon makamlarından müsaade aldıkları takdirde gidebilecekleri cevabını vermiş ve Japonyanın evvelce müfakatlarına rıza gösterdiği 22 Amerikalı resmî şahsiyetin Japonyadan ayrılmalarını hususunda itihaz etmiş olduğu kararı tatil etmemiş bulunduğunu da ilâve etmiştir.

Leningrad'a karşı ihata hareketi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

garpta faaliyette bulunan Alman kuvvetleri irtibatı temin etmişlerdir. Bu suretle Narvanın vaziyeti daha tehlikeli bir şekil almış bulunmaktadır.

Salı günü Alman tayyareleri Dago ve Ösel adalarına karşı taarruzlarına devam etmişlerdir.
Tallin Alman bombardmanlarına maruz kalmağa devam etmektedir. Alman kuvvetleri bu şehre doğru ilerlemeğe muvaffak olmuşlardır.
Moskova 20 (A.A.) — Reuterin hususî muhabiri bildiriyor:
Leningrad istikametindeki tazyik, bu son günlerde tekrar şiddetle başlamıştır. Her halde Almanlar şehir, üç ve hattâ dört istikametten ilerleyerek bir çevirme hareketi yapmağa çalışıyorlar.

Bundan bir müddet evvel Almanlar İlmen gölünün cenup sahiline varmışlardı. O zaman ileri hareketleri için ya şimalde doğru Leningrad istikametinde, veya Moskova - Leningrad şimendifer hattını teccit etmek gayesile şark istikametinde devam etmeleri imkânı hasıl olmuştu. Cephenin bu muntakasında vaziyet karanlıktır.
Birkâz hafta evvel, Pskov muntakasına varan Alman ordusunun ehemmiyetsiz telâki ederek Leningrada karşı doğrudan doğruya bir tazyikten vaz geçtiği ve şarka ve İlmen gölü istikametinde döndüğü muhakkak addedilmektedir. Bu suretle Leningrad istikametinde asil hücumu yapmak, Estonyadan gelen Alman ordusuna bırakılmıştır.
Leningradın müdafaası, bütün Rusların muhayyilesi üzerinde tesir eden bir şeydir.
Nihayet Finlandiya istikametinden de Leningrada doğru bir tazyik vardır. Fakat şimdiki kadar Rus müdafaasının müsaait şartlarından ve bir çok Finlerin Almanlar hesabına karşı aşık bir şevksizliklerinden dolayı muvaffakiyet elde edilememiştir.

Finler 6 tayyare düşürdüler

Helsinki 20 (A.A.) — D.N.B.: Finler beşi hava muharebelerinde bir tayyare dafi topu ile olmak üzere altı Sovyet tayyaresi düşürmüşler, Murmansk demiryolu üzerinde bir merkez bombardman eylemişler, Ladoga gölünde nakliyat yapan kayıklara tam isabetler kaydetmişlerdir.

Ankara haberleri

5 inci sahifemizedir

Ali ile VELİ

Doktorların kazancı göze batmalı mıdır?

Ali — Gazetelerimizden biri, 500 liraya ameliyat yapan bir doktordan şikâyet ediyordu. Sen bakalım bu hususta ne dersin?... Doktorlar bu kadar çok kazanabilmeliler mi?

VELİ — Doktorların kazancına göz dikmek doğru değildir. Allah versin, kazansınlar... Meselâ, münceverlik seviyesi elbette onların derecesinde olmayan bir tüccarın, bir müteahhidin, bir fabrikatörün, bir çiftçinin senelik kazancı niçin doktorunkinden fazla olsun?...

— Demek bir ameliyat 500 liraya... Sence makul?

— Hayır, değil... Unutmamalı ki, Lordlar memleketi olan İngilterede azamî kazanç, — müterakki vergiler sebebiyle — ayda 3500 liraya indirilmiştir... Bizim ve İngilterenin mülki servet seviyemiz düşünülürse, kazancı namütenahî başı boş bırakmak doğru olmaz... Bir Ameliyatın 500 lira olmasına bu noktada, umumî ve şümulü bir meselenin bir cüz'ü olarak, itiraz ederiz. Aliveli

Ukraynada 163 bin esir alındı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Macarlara göre Budienny orduları mağlûp oldu

Budapeşte 20 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Ukraynada mücahede eden Macar kitaları, çeviren düşman cüzümlarını mahvetmek ve ceb'in haricinde intizamsız bir halde çekilmekte olan düşman teşekküllerini takip eylemek hareketlerine devam etmektedirler.
Bu hareketler, esasında yeniden muvaffakiyetler elde edilmiştir. Benden fazla esir alınmış, toplar, kamyonlar ve diğer harp malzemesi elde edilmiştir.

Budapeşte 20 (A.A.) — Dün akşam Budapeşteye gelen haberlere göre, cenubi garbi Ukraynada Budienny orduları grupunun mağlûbiyeti kat'idir.
Gazeteler bu muntakada Sovyet kitalarının muazzam bir mukavemeti bahis mevzuu olmadıklarını yazıyorlar. İhata edilen kuvvetler gitgide darlaşan cemberi kırmak için münferit hareketlerde bulunmaktadırlar. Fakat bu münferit hareketler arasında hiçbir rabita yoktur.

Aynı haberlere göre, ihata edilen kitaların sübayları esir düşmekten kurtulmak için sivil elbise tedarikine çalışmaktadır.
Budienny kuvvetleri, içerilerden yeni takviye kitaları geleceği ümidyle yalnız Dnieper sahilinde mukavemet teşebbüsünde bulunmaktadırlar.

Almanlar daha şimdiden Dnieper üzerinde mühim bir kaç noktayı ele geçirmeğe ve oralarda kuvvetli köprü başları kurmağa muvaffak olmuşlardır.

Alman taarruzu durmamış ve durmayacak

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B.: İngiliz propagandası, halen şarkta dördüncü Alman taarruzunun yapılmakta olduğunu iddia ediyor.

Salâhiyyetar Alman mahfilleri, bunun doğru olmadığını bildirmektedir. Alman askeri mahfilleri, şu ciheti tebarüz ettirmektedir ki, şark cephesinde bir tek büyük Alman taarruzu vardır, bu taarruz faslasız devam etmektedir. Durmamıştır ve istikbalde de durmayacaktır.

Kief sukut arifesinde

Roma 20 (A.A.) — O. F. I.: Giornale d'Italia başmakalesinde şöyle yazıyor:

Garbi Ukraynanın Almanların eline düşmesinden sonra Kiefin mukavemeti devamı imkânsızdır. Ve şark sukutun arifesindedir.

Ne demeli?

Calatada Atina bankası binası yanında «perükâr» diye yazılı. Bu, eskimiş bir tabirdir. «Perükâr»

dememeli;
demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Eyübün, kebabi, Beykozun paçası, ilh...

Dün, bir abhabımla beraber, Eyübe gezmeğe gittim.

— Buranın kaymağıyla kebabi meşhurdur... Değil mi?... dedi.

— Evet.

— Kaymak mevsimi olmasa gerek... Fakat kebab yıl on iki ay vardır... Haydi yiyelim...

Dükkânın manzarası bu şöhrati kuvvetlendirecek gibi değil...

— Ne yazık... — diye konuşuk.

— Bir hususi teşebbüs sahibi, Eyübün kebapçılığını dübâla edecek bir iktisadî yararlı göstermeli değil miydi?... Mütemediyen bahsettiğimiz dahilî turizm noktasından burası ciddi cazip bir hal aldı... Şimdi artık Pierre Loti'ni çekmek üzere Eyübe gidiliyor... Pitoresk seyretmek için Halic vapurlarına binenler de az... Ecdat kabristanını ziyareti de seneden seneye hatırlayanlar ekseriyet mi acaba?... Harp dolayısıyla Avrupa'ya gidiliyor... Sulhün akdinden sonra da cihannın dört bir yanı harabeye dönmüş bulunacak... Rahat bir köşe arayanlar buraya can atabilecekler... Onlardan evvel de biz kendimiz... Evimizde oturup kocayacak değiliz a... Her şeyden evvel yaşadığımız İstanbul şehri içinde dört bir tarafı dolaşmak isteriz... Faraza, şu kebabe meşhur olan Eyyüpte hakikaten hoş bir kebapçı bulunsa...

— Hususi teşebbüs erbabı böyle bir fedakârlığa katlanmıyor... Onları zorla buna mecbur edecek halimiz yok...

Öyleyse, bu da bir Belediye faaliyetini değil midir?

Eyübün kaymağı ve kebabi... Ve...

Beykozun paçası...

Yenikapı taraflarının koca fiçli selâtin meyhaneleri...

Karaköyün mahallebisi...

Sarıyerin böreği.

Boğaz taraflarının bahçesi... ilh...

Bunları teşvik için, Belediyenin, ismi geçen yerlerde, çimeli mi olur, çiminceye göre havuzlu mu olur, her halde mükemmel üsluplu birer kebapçı, paça, mahallebisi ve saire binası yapması ata devreye midir? Bunlar, o muhitleri an'ane haline getirmiş ustalara kiralanır. Şehrimizin bir güzelliği, bir cazibesi de böylece temin olunur.

Her halde, İstanbul, İstanbulluk hususiyeti temin edilerek güzelleştirilmeli...

— Bugün nereye?

— Vapura binelim... Biraz hava alalım... Beykozda da paça yeriz...

— Haydi... İyi aklına geldi... Bravo... Gelecek hafta Eyyüpte kebab ziyafeti de benden... — diyebilirdim.

Bir Belediyenin umumi masarifi içinde, bu gibi tesisat bedeli hiçtir. (Hem de gelirdir.) Amma, şehre verceği revnak ölçülmeyecek derecede bulur.

(Va - Na)

KÜÇÜK HABERLER

★ Tapu ve Kadastro umum müdürü B. Halid Ziya Ankaradan şehrimize gelmiştir. Mümâliyle burada bir müddet kalacak ve İstanbuldaki Tapu ve Kadastro işlerinin son vaziyeti etrafında tedkikte bulunacaktır.

★ Fatihe oturan ve araba sürücülüğü yapan Hüseyin Çelik isiminde biri, dün Sultanahmed meydanında çabuk bir ata binerek dolaşmakta iken müvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralandığından, polis tarafından Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

★ Belediye zabıtasınca dün yapılan kontrolde Galatada beş tavukçu dükkânı temizliğe riayet etmeyip, koku intişarına sebebiyet verdiklerinden cezaya çarptırılmışlardır.

★ Ortaköyde Çayır sokağında oturan bahçıvan Yahyanın on iki yaşındaki oğlu Sabahaddin, dün bir koyun sürüsünü gütmekte iken, yolun kenarındaki bir hendeste yuvarlanmış, kolları kırıldığı ihale, zabita tarafından tedavi için Etilal hastanesine yatırılmıştır.

★ Serseri köpeklerle mücadele gününden güne şiddetlenmektedir. Dün şehrin muhtelif semtlerinde altmış altı köpek daha itilaf edilmiştir.

Bu mücadelenin başladığı beş gündüzen beri üç yüze yakın başıboş köpek ve yirmi kadar kedi öldürülmüştür.

★ Beyoğlu Çocuk Esirgeme Kurumu 23 ağustos cumartesi akşamı Harbiyede Belvü bahçesinde Kurum menfaatine bir müsamerere verecek ve Münir Nureddin de iştirak edecektir. Duhuliyeye serbestir.

ŞEHİR HABERLERİ

Fakir hastalar

Acil vakalar için Beyazid belediyesinde nöbetçi doktor ve otomobil var

Belediye Sıhhat işleri müdürlüğü tarafından fakir ve yoksul hastaları muayene ve tedavi ve icab ederse hastanelere sevk etmek için bir yardım teşkilâtı kurulmuştur.

Her gece sabaha kadar Beyazid Belediyeye dairinde bir nöbetçi hekim bulunmakta ve iki otomobil de bu doktorun emrinde durmaktadır. Nöbetçi doktorluk aletümum hastalıklarına beraber zabita vakalarına da yetmektedir. Maamafih bu gibi vakalar için 44998 numaraya telefon edildiği takdirde cankurtaran teşkilâtı da harekete geçmektedir.

Belediye Sıhhat işleri müdürlüğü, aletümum hastalar ve acil doğum vakaları için 22810 numaraya telefon edilmesini, zabita vakaları için de 44998 numaraya telefon edilmesini alâkadarlara bildirmiştir.

Baba katili

30 sene ağır hapis cezasına mahkûm oldu

Bundan tam dört sene evvel Kuruçesme'de bir kökte babası eshabı emlakten B. Hacı Şevketle kardeşi B. Radıy tabanca ile öldüren Zekinin mahkemede dün birinci aşırı mahkemesinde intaç olmuştur.

Mahkeme, Türk ceza kanununun 450 n. maddesinin birinci ve beşinci bendlerine tevfiğin Zeki'yi idama mahkûm etmiştir.

Fakat, Zekinin babasının emvali gayri menkulesinin idaresini oğlu Radıye terketmiş olması, bir kısım emlakini bilâ kaydî şart oğulları Radı ve Nureddine terketmiş bulunması takdirde esbabı muhaffifeden görülmüş ve bu sebeplerden, idam cezası otuz sene hapse tahvil olmuştur.

Zeki'yi bu öldürme işine teşvik suçundan mazun bulunan kardeşi Sıdık da berâet etmiştir.

Karilerimizin mektupları

Kocaeli vilâyetinin nazarı dikkatine

2/8/941 günü akşam üzeri banliyö trenle Gebze'ye geldim ve Darıca gitmek üzere istasyonda bulunan şoför Celâlin Darıca plâkalı ve sarı renkli otomobile bindim. Darıca belediyesinin rayicine göre grup halinde Darıcadan Gebze'ye veya Gebzedan Darıca'ya gitmek 15 kuruş, aynı yol bir kişi giderse 75 kuruştur.

Vaktaki diğer otobüs kalktı ve biz istasyonda tek olarak kaldık. Şoför kapıyı açtı ve:

— Baylar 25'er kuruş verinceksiniz, yoksa gitmem, dedi. Kendisine rayicin 15 kuruş olduğunu ihtar ettiğimiz vakit:

— Canın isterse binersin sözleriyle mukabele etti.

Aynı hal gene aynı arabada 3/8/941 günü cereyan etti ve gene aynı şoför Darıcadan Gebze'ye bir kişiye gelmek için rayic 75 kuruş olduğu halde tam 170 kuruş istedi.

7/8/941 akşamı gene aynı şoför Darıcadan Gebze'ye gelmek için bu sefer 150 kuruş istedi. Bilmecburiye başka araba olmadı için bu parayı da verdik.

Vilâyetteki mesul makamlardan Darıcalılar namına şoförlerin bu serkeş hallerine bir niha yet verdirmelerini ve rayicin tatbik ettirilerek halkın fazla para vermekten kurtarılmasını dilemişim.

Berat Akerman

İstanbul İcra daireleri

tetkik merciinde

Kadıköy sinemalarında temizlik ihtimamına lüzum vardır

Kadıköy sinemalarında temizliğe riayet edildiği yok. Ne zaman sinemaya gitsek bir pire ve tahtakurusu hücumuna uğruyoruz. Evimizde dönünce baştan başına temizlenip çamaşır değiştirmek mecburiyetinde kalıyoruz.

Bu işlere bakan makamın dikkat nazarını celbederim.

Kadıköy, Altıyolda Şemşipaşa sokak No. 25 bir okuyucunuz

Ayasofya müzesi güzel bir şekilde tanzim edildi

Avluda tesis edilen açık hava müzesinde neler var?

Son seneler içinde İstanbul yeni bir müze daha kazandı: Ayasofya müzesi... Hele bu eski mabedin avlusunda her gün biraz daha zenginleşen, değişen ve güzelleşen: «Açık hava müzesi» ise kısa bir zamanda vücuduna gelen ehemmiyetli bir eserdir.

Bu yeni müzemizden ve bilhassa bahçede tanzim edilen: «Açık hava» müzesinden gazetelerde hemen hiç bahsedilmemiştir.

Tarihte sayısız maceralara sahne olan 14 asırlık eski binanın avlusuna girenken bunları düşünüyordum.

Avlu beni pek şaşırttı. Çünkü burası eskiden bildiğimiz cami avlusundan pek farklı idi: Yer yer kıymetli tarihî direkler dikilmiş, birçok âbidelerin kaideleri burada yer almıştı. Açık hava müzesinin eserleri avluda güzel bir plâna yer almışlardı. Bana burayı gezdiren pek kıymetli rehberim evvelâ tamamiyle yeni olan bu açık hava müzesinden işe başladı.

Bir aralık yekpare mermerden oyulmuş bir lâhdin önünde durduk. Bu mevzu üzerinde geniş malûmatı olan dostum bana şu zabatı verdi:

Günahkâr bir adamın lâhidi

— Gördüğümüz lâhid son zamanlara kadar Sirkeci'de bir resmi dairede çeşmelik vazifesini görüyordu. Fakat lâhdin asıl cephesi ters çevrilmişti. Neden sonra bu lâhdin Bizanslı bir günahkâr insana aid olduğu anlaşıldı.

— Günahkâr insan mı? Şimdi bir günahkârın mezarı önünde miyiz? — Evet günahkâr bir insanın lâhidi karşındayız... Bu lâhid şöyle bir ibaret taşıyordu: Bir vazo, buna bir çift yılan sarılmış... Bu Bizanslı günah işaretidir.

Bundan sonra bahçe içinde etrafı bir duvarla ayrılmış bir harabenin önünde durduk.

Bu harabe Büyük Kostantin devrine aid ilk mabede aiddir. Burayı Konstantinos yapıyor, Arkadios bazı ilâvelerle bulunuyor. Mabed 404 ihtilâlinde yıkılıyor, Teodosyos tekrar yapıyor... 532 ihtilâlinde yeniden yıkılıyor. Şimdi bu dünyanın en eski mabedlerinden olan binanın yalnız ilk cemaat yerinin merdivenleri görünüyor.

Terliyen sihirli direk nerede?

Nihayet 1400 senedenberi duvarları arasında milyonlarca insan geçmiş Ayasofyaya giriyoruz.

5 sene, 10 ayda tamamlanan bu muazzam esere girerken değerli rehberim:

— Tuhafur, dedi, dünyanın öbür ucundan gelen aklı başında, tahsili yüksek, büyük içtimâi mevki sahibi insanlar bile burayı gezerlerken öyle tuhaf sualler sorarlardı ki... Meselâ içeriye her giren seyyahın ilk sözü:

— Terliyen sihirli direk hangisidir?.. olur,

— Terliyen sihirli sütun... Evet, bu efsane nedir? Mabedde böyle terliyen sütun var mıdır?

— Mabedin garp nisfındaki he-

men bütün sütunlar nemlidir. Çünkü bu kısmın çamurlu bir erazi üzerine yapıldığı tahmin edilmektedir. Üstelik mabedin temelleri 16 metredir. Bundan başka Bizanslıların kendilerine mahsus bir temel harçları vardı.

Kaynamış arpa suyu ile betonarmeyi andıran bir maddede vücudunu gösterirdi.

Bezirle su kireci, döğümüç tuğladan yapılan bir mahlût... Buna Bizans çimentosu derler. Çekiçle kırılmıyacak derecede serttir.

Lâkin bütün bunların yaptıkları rütubet, sütunları nemli gösterir. Halbuki tâ Amerikanın bir köşesinden gelen seyyah yalnız bir direğin, şu sütunun önünde durur ve parmağını şu deliğe sokar... Bakınız...

Evet, büyük bir sütunun önünde durmuşuk. Bir dev parmağın izini andıran bir çukur, muazzam sütunun tâ içlerine kadar sokuluyordu.

— İşte 14000 senedenberi buraya değen milyonlarca, milyarlarca parmağın yaptığı tahribat... Bakınız el teması, parmak teması mermeri nerelere kadar oymuş... Bunun önüne geçmek için etrafına tuğ kaplandığı halde o da delinmiş...

Milyonlarca insanın elinin değdiği bu deliğe parmağımı yaklaştırdım. Hakikaten hafif bir nem var. Rütubet... Fakat binlerce sene insanlar bu yaşlın vücudlarının iyi işlemeyen bir tarafına sürer sürmez onu iyi edeceğine iman etmişler.. Ona vitaminden, her türlü devadan kuvvetli nazariyle bakmışlar...

Gülen şeytanlar

Mabedin içinde ilerledik ve şu zabatı dinledik:

— Bir de bize en çok sordukları şey şudur: «Gülen şeytanlar nerede? Biri sakallı, öteki matruş iki şeytanmış bunlar... Ve kahkalarla güliyorlarmış... Hani?» Bunun üzerine biz de şunları gösteririz.

Muhatabum bana duvarı işaret etti. Hakikaten pembe zemin üzerinde bir şeytan çehresi, ağzını kocaman açmış güliyordu.

— İşte sakallı şeytan da bu tarafta... Lâkin bunlar daha ziyade tabiatın bir cilvesidir... Duvardaki mermerlerin damarları öyle bir şekil almıştı ki uzaktan bu gülen bir şeytan çehresi gösterir.

İlerledik:

Kaplardan tekrar dehlize çıkarken arkadaşım:

— Dehlize açılan her kapıdan bir sınıf halk geçirdi. Meselâ şu büyük kapı yalnız imparatora mahsus. Şu dipte ki ise halka... Bakınız, halka aid kapının eşiği, girip çıkmaktan ne kadar aşınmış...

İki bütün müessesesi işçilerinin hamiyeti

Hüseyin Sabri ve Bekir Tütün bütün müesseselerinde çalışan işçi yurdaşları, yaklaşmakta olan 30 Ağustos Zafere ve Tayyare bayramının ifadesi olarak 12 günlük yevmiyelerinin tutarı olan altı yüz kırışır lirayı Hava Kurumuna teberri ve Kurumun İstanbul şubesi veznesine tediye etmişlerdir. Bu hamiyetli yurdaşlara teşekkür olunur.

Bir kövde okula temel atma merasimi

Tokat (Akşam) — Turhal nahiyesine bağlı Kayacak köyünde bir ilkökul binasının temel atma töreni yapılmıştır. Bu vesile ile davul ve zurnalarla köyün Cümhuriyet

alanında millî oyunlarla davetilere hoş bir gün geçirmelerine vesile olmuştur. Davetiler köylülerin yaptıkları şükür ayranlarıyla izaz edilmişlerdir. Yukarıki kışe bu tezahürattan bir köyü gösteriyor.

Bina katları

Yeni yapılacak binaların irtifai ne kadar olacak

Yapı ve yollar kanununun hükümlerine göre, şehirlerde yapılacak yeni bina inşaatının katlarının tahdid olunacağı malûmdur. Yapı ve yollar kanununun Belediye yeni tebliğ olunan bir izahnamesine nazaran, Beyoğlu semtinde yeni inşa olunacak binaların katları şu şekilde tahdid olunacaktır:

9,5 metre genişliğinde yollar üzerinde inşa olunacak yeni binalar bir bodrum katı ile diğer iki kattan ibaret olacaktır. 9,5 - 12 metre genişliğinde yollar üzerinde inşa olunacak binalar bir bodrum katı ve 3 kat, 12 - 15 metre genişliğinde yollar üzerinde inşa olunacak binalar bir bodrum katı ve 4 kat, 15 metreden geniş yollar üzerinde inşa olunacak binalar bir bodrum katı ve 5 kattan ibaret olacaktır.

İstanbul semtinde yapılacak yeni inşaat katları için esas, binanın inşa olunacağı yerin deniz seviyesine nazaran olan yüksekliği olacaktır. Buna nazaran deniz seviyesinden 40 metre yüksek olan yerlerde ancak bir bodrum katı ve 3 kat inşa olunacaktır.

Fenerde cerh

Sezai alacak yüzünden Mustafayı bıçakla karnından vurdu

Fatihe Hırkası caddesinde Mustafa isminde biri ile Eyyüpte Bilbülde caddesinde oturan ve Keresteciler Eyyüp hattında konduktörlük eden Sezainin araları bir müddettenberi bir para meselesinden açık bulunmaktadı. Sezai, dün Mustafa ile Fenerde Vodina caddesinde karşılaşınca eski alacak meselesini tazelemiştir. Bu suretle tehdid eden münakaşa kısa bir zamanda büyümüş, bu sırada Sezai, yanında taşıdığı büyük bir bıçağı çekerek Mustafanın üzerine atılmış ve karnından ehemmiyetli surette yaralamıştır.

Mustafa, kanlar içinde bir tarafa yığılıp kalınca, Sezai bıçağıyla beraber kaçmağa teşebbüs etmişse de derhal yetişen zabita memurları tarafından yakalanmıştır.

Hayati tehlikede olan Mustafa Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, Sezai Adliyyeye verilmek üzere sorguya çekilmiş ve tevkif olmuştur. Yaralı Mustafanın sıhhi vaziyetinin alacağı şekle göre Sezainin vaziyeti teayyin edecektir.

Cam kırıklarından cerh

Haliç Fenerinde Serhalife sokağında oturan Vahide isiminde bir kız, Mimarçesme yokusundan geçmekte iken Fatma isiminde bir kadının direğinin dayamasından kırılan cam parçalarıyla yüzünden yaralanmıştır.

Vahide, zabıtaca Balat hastanesine yatırılmıştır. Fatma da yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Yol inşaatı için munzam tahsisat

İstanbul Belediyesi, Daimi encümeninden yol inşaatı için 110 bin liralık munzam tahsisat istemiştir. Bu tahsisatın inşaat kararlarındaki yollar şunlardır: Kasımpaşa - Kurtuluş caddesi, Gazi bulvarının Gazi köprüsünden Şehzadebaşına kadar olan yolun ilk kısmı ve Mecidiyeköy - Büyükdere yoluna lüks eden diğer yollardır.

Bu hususta Daimi encümen kararı alınır alınmaz yolların inşaatına başlanacaktır.

Maili inhidam binalar

İstanbul Belediyesinin maili inhidam olan binaları esaslı bir kontrolün geçirildiğini yazmıştı. Belediye müfettişleri tarafından maili inhidam görülen bina sahiplerine tebligat yapılarak lüzumlu bulunan tamiratı yapmaları istenmektedir. Bunların tamir ve ıslahı için lüzum olan cimento miktarı derhal bina sahiplerine temin edilmektedir.

Muvakkaten kapatılan fırınlar

İstanbul Belediyesi fırınların teftişine ehemmiyetle devam etmektedir. Son günlerde Belediye müfettişleri tarafından yapılan teftişler neticesinde Beyoğluda bayan Münevvere ait bir fırın sıhhi ve fenni sebepler dolayısıyla seditolunmuştur. Ortaköyde fena etmek imal ettiği görülen Fazlın fırınına verilen un bir hafta için kesilmiştir. Ayrıca Kasımpaşada kendisine etmek imal etmek üzere verilen unu başkasına satan Hasanın fırını kapatılmış ve Hasan Millî korunma kanunu hükümlerine göre Adliyyeye teslim edilmiştir.

Klüp murahasalarını davet

Futbol ajanlığından: Lig maçları programı görüşülme üzere birinci künme kılperimlerin salâhiyetli birer murahasının 25/8/941 pazartesi günü saat 18 de Bölge merkezine gelmeleri rica olunur.

Bir çırpıda

Büyükada ve Santa Katalina

Büyükadanın imar plânı etrafında tedkikler devam ediyor. Hatta dün şehircilik mütehasısı Prost'un da iştirakile Büyükadada bir de toplantı yapıldığını gazetelerde okuduk.

Ne yazık ki şimdiye kadar Büyükada gibi âdetâ bir rüya dekorunu andıran bir yerin, bir şehrin hayatı üzerinde nasıl mühim bir rol oynayacağını hiç düşünmemişiz. Bunu anlatmak için bir misal ele alalım:

Birleşik Amerika cumhuriyetleri garp kıyısının en büyük şehirlerinden olan Los Angeles'in tam karşısında «Santa Katalina» isiminde bir ada vardır. Büyük Okyanus üzerindeki bu ada bütün Amerikada pek meşhurdur. Los Angeles'e adımını atan herkese gidip görmek için iki yeri tavsiye ederler: Hollywood'u ve Santa Katalina adasını...

Bu ada çok güzel bir yerdir. Manzarası harikâledir. Fakat tabiat oraya Büyükada kadar cömert davranmış değildir, hayır... Büyükada oradan çok güzeldir. Lâkin buna rağmen Santa Katalina o hale getirilmiştir ki bugün Los Angeles şehrinin hayatında en büyük hareketi uyandırmıştır. Kaliforniya'nın en güzel eğlenecek ve dinlenecek yerlerinden biri de şimdi muhakkak ki orasıdır. 40 sene evvel bu adada iki balıkçı kulübü vardı. Halbuki bizim Büyükada, Santa Katalina'yı gölgede bırakacak vaziyettedir.

İmar ve güzelleştirme meselesinde Büyükadaya başlı başına ve yekpare bir mevzu olarak ele almak lâzımdır. Böyle tabii güzellikten yana pek zengin olan yerlerde bilhassa adalarda «taras» denilen şeyin güzelliği katiyen inkâr edilemez. Nettekim Santa Katalina'da harikâlede nefis taraslar vardır. Ve bunlar, tabiatıyla pek büyük taraslardır. Ve guruba, tulûa doğru yapılmıştır.

Bu gibi yerlerde en ehemmiyet verilecek şey asri konforla, tabii güzelliği gelin güvey etmeyi bilmektir. Yani asfatle, güzel ağacı, güzel manzarayı birleştirmesini becermektedir.

Bundan başka bir yer ne kadar dinlenmeğe ve eğlenmeğe mahsus olursa olsun şehre olan mesafesinin mümkün olduğu kadar kısaltılmasına çalışılmalıdır.

Halbuki bugün Büyükada şehirden çok uzaktır. Bu mesafeyi kısaltmak elzemdir.

Santa Katalina adalarına 15 dakikada bir tayyare seferleri vardır. 24 saat bilâfâsıla...

Tabii böyle bir şey düşünceye değiliz. Lâkin normal günler gelince — eğer adaların çok canlı bir hale gelmesini istiyorsak — buraya çok süratli vapurlar koymak, mesafeyi hiç değilse yarıya indirmek lâzımdır.

Hikmet Feridun Es

Askerlik işleri

Beykoz Askerlik Şubesinde:

Lise ve muadil okuldan mezun olup da daha yüksek okula devam edemeyecek tam ehliyetnameliler 1 Eylül 1941 de Yedek subay Hazırlık kursunda bulunmak üzere sevk edileceklerinden 27/8/941 Çarşamba günü şubeye müracaat ederek muamelelerini yaptırmaları lâzımdır.

Aksi takdirde haklarında kanuni muamele yapılabileceği ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olanların yoklamaları 29/8/941 de hitama ereceklerini nahl-yeler için tayin edilen günler nazarı dikkate alınarak yoklamasını yaptırmayanların hemen aynı tek günlerde şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnameliler şimdiye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sevkleri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde Yedek subay okuluna sevk olunmak üzere derhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

337 doğumular ve bu doğumlarla muameleye tabi olup da kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnam

Yıldızlar halkın kaprislerini tatmin ve hakaretlere tahammül etmeğe mecburdur

Çin tiyatrosunda tertip edilen müsamereler — Yıldızlar halka nasıl takdim edilir? Tiyatro holünde dedikodular

Sinema yıldızlarının Çin Theatery (Çin tiyatrosu) da halkın takdim merasimini gördükten sonra ehalinin keyif ve arzularına ne derece boyun eğdiklerini anlatarak müteessir oldum. Amerikan halkı, bir yıldız yaratmak, yahut ortadan silip süpürmek kendi kaprislerine bağlı olduğu kanaatindedir.

Halk, temaşa zevkine hizmet eden sanatçıların keyif ve arzularına, kaprislerine hizmet etmemesini de havsalarına sığdıramaz.

Yıldızlar halkın kaprislerini tatmine mecburdur

İşte bu sebepten dolayıdır ki, halk yıldızlara hususi hayatını en küçük teferruatına kadar bilmek ve öğrenmek ister. Eğer hâdiseler, halkın zannettiği ve istediği şekilde cereyan etmiş olsaydı, yıldızların hayatı, cehennem azabı olurdu. Bu itibarla yıldızların iki türlü hayatı vardır: Biri hakiki hayatları, diğeri de halkın arzusuna ve keyfine göre sürdürdükleri zannedilen hayat.

Sinema firmaları, halkın kaprislerine "boyun eğmenin katı lüzumuna okadar inaniyorlar ki, yıldızları sık sık zellâne ve bezdirici bir takım angaryalara tabi tutarlar. Hiç bir yıldız, yüzlerce ve bazı defalar binlerce kişinin izattıkları kartları kendi eliyle imzalamadan evinden dışarı adım atamaz ve hiç bir yere gidemez.

Yıldız, ne kadar acele işi olursa olsun, ne kadar yorgun veya müteessir bulunursa bulunsun, kendisine uzatılan kağıdın gülümsiyerek imzalamayı reddedemez.

Marlène'yi, Gary Cooper'i kan ter içinde ve yorgunluktan artık parmaklarını kumladatıyacak bir vaziyette saatlerce bu gibi kartları imzalarken gördüm. Sinema kumpanyaları, yıldızlar ile yaptıkları mukavelelerde halkın bu taleplerini hiç bir sebep ve bahane ile reddedemeyeceklerine dair hususî bir kayıt koyuyorlar.

Kabul resimleri ve gala müsamereleri

Yıldızlara merasimde, gala, saaralerinde bulunmak için gönderilen davetiyeler, rica değil, daha ziyade emir mahiyetindedir.

İşte bir kaç yıldız bu resmi kabuller ve ziyafetler için gönderilen sözde davetiyelerden birkaç numune:

«Bu gece, miss Crawford stüdyoda Oklahoma'dan gelen âyan heyetini kabul edecektir. Koyu tayör giyecek, hafif bir makiyaj yapacak, heyeti umumiyesi kapalı olacaktır.»

«Miss Dorothy Lamour, Arjantin sinema salonları sendikasının reisleriyle bu akşam yemeği beraber yiyecektir; dekolte, hafif ve romantik bir tuvalet, şen ve şirin davranılacaktır.»

«B. Robert Taylor, bu geceyi Kansas City kadın klübünün reisesiyle beraber geçirecektir. Çüretkâr davranmalı ve flörtten çekinmemelisiniz.»

«Miss Kay Francis, Çin tiyatrosunda bu gece gala vardır. Yepyeni bir rop giyecek, bütün mücevherlerini takacak. Otomobiliniz kâfi derecede muhteşem değil. Stüdyo, otomobillerinden birini şöforiyle beraber emrinize tahsis edecektir.»

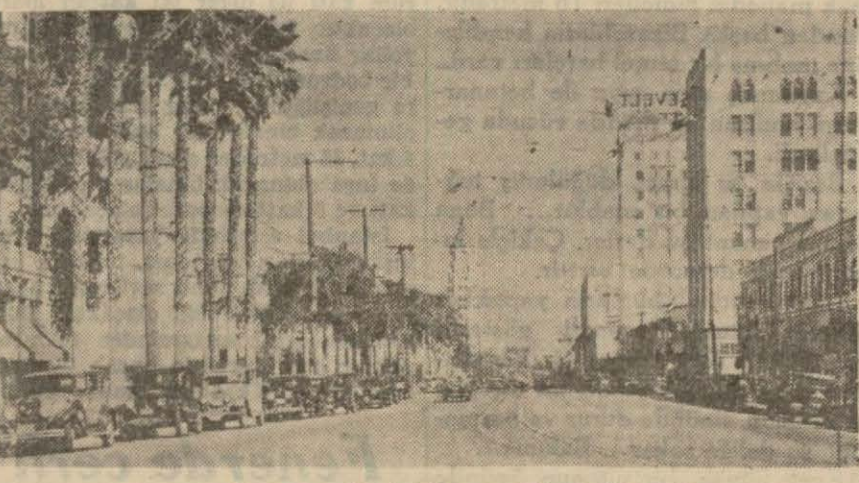
Hakaretlere tahammül etmek mecburiyeti

Bazı yıldızlar halkı eğlendirmek için hakarete uğrasalar bile tahammül etmeğe ve bu hakaretleri, gülererek karşılamaya mecburdurlar. İşte yıldız Alice Fay'ın uğradığı bu ağır muamelelerden bir misal:

Hâdiseler, Çin tiyatrosu önünde cereyan ediyor. Fred Allen elinde mikrofon, kürsüye çıkıyor ve halka hitap ediyor:

«Hello, hello, çocuklar! İşte Alice Fay buradadır. Jean Harlow'un yerine geçmek emelinde... Fakat fikrimce birkaç firm ekmeğe yemek daha lâzım. Öyle değil mi çocuklar?»

Halk arasından, kahkahalar, alaylar yükseliyor. Şu sesler işitiliyor:

Sinema şehri Hollywood'dan bir cadde

— Boşuna zahmet!
— Yavrum Alice, daha çok Beklersin!
— Jean güzeldi, senin gibi su-ratsız değildi.

Alice Fay bu hakaret yağmuru altında istifini bozmuyor, gülümsiyerek mikrofonun önüne geliyor ve:

«Hello, hello, çocuklar! Sizi gördüğümde ve beni görmeğe geldiğinizden dolayı çok memnunuz. Güzeli, güzel eğleniniz!»

Fakat bunun aksi de vakidir, meşhur birçok yıldızlar orada buldukları halde kendilerinden kasden hiç bahsedilmiyor.

Mesela bu hay huy esnasında Helen Hayes geldi. Bu vaktiyle sinemanın büyük bir şöretiydi. Bugün de tiyatroculuğun namı bir yıldızdır. Firması, muntazaman mukavelesini yeniliyor, aylığı muntazaman ödüyor, fakat onu artık oynatmıyor. Üç senedenberi de hiç bir film çevirmemiştir. Helen güzel değil, zaten genç iken onda güzellik namına bir şey yoktu.

Artık gazetelerde kendisinden bahsedilmediği, filmlerde de görünmediği için halk onu tanmadı. Fred Allen'in yanından geçerken adını yavaşlattı. Belli ki, kendisinden bahsettirmek istiyor. O sırada Allen'in yanından başka bir aktör geçiyor, bir iki sene evvel başından bir kokain vakası geçmiş. O, geçerken Allen, onu görmek istemiyormuş gibi başını öne eğdi. Fakat bu istisna, östekiğin umurunda değil. O, son bir defa talihi denemek için durdu. Gülümsiyerek:

«Hello Allen!
Öteki hiç aldırma-yınca:
«Beni halka prezante etmeyecek misiniz, diye sordu.

Allen bu sual karşısında:
«Çok müteessirim amma, bunu yapamam cevabını verince artist, şakaklarından terler akararak uzaklaştı.

Azametli Marlène ile bir alay

Artistlerin, yıldızların geçid resmi devam ediyor.

Allen bir şöret geçtikçe, onu halka prezante ediyor. Bir aralık Çin tiyatrosunun önünde Packard markalı beyaz, muhteşem bir otomobil durdu. Marlène Dietrich mağrur, azametli bir eda ile arabadan indi. Halkta bir kaynaşma var. Allen bunu görünce, derhal mikrofonu açtı:

«Hello, hello, işte Marlène geldi. Yanında yabancı bir centilmen vardır. Yanaklarının rengini bıraktığı Avrupa'dan döndü.»

Marlène adını yazarak hızlaştıran kalabalık arasında kayboldu.

Bitmez tükenmez dedikodular

Chines Theater'in, yani Çin tiyatrosunun hölü görülecek seydir. Dekoratörler, bunu güzelleştirmek için bütün meaharetlerini ve inceliklerini göstermişlerdir. Tertibat, her gece değiştiriliyor. Bu akşam hol yeniyenil bir orman manzarası arz ediyor. Tiyatronun içinde dedikodular, fısıldamalar ahp yürüyor:

«Allen'in, Gloria Swanson'u halka takdim ederken ne kadar sıkıldığını gördünüz mü? Bu kart kadin burada görünmekten hiç sıkılmıyor mu?»

«Zavallı Mary Astor! Artık onun için sinema hayatı bitmiş sayılabilir. Arka arkaya üç fena film çeviren bir artiste artık yıldız ünvanını vermek gınahtır.

«Evet öyle! Zaten kendisi de bunu anlamış olacak ki, süit dökmüş kedi gibi bir köşede duruyor.»

MES'UT BİR NİKÂH

Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlan İşleri bürosu müstahdimlerinden bay YUSUF DEMİRSAY ile Gemlik beraberlerinden Ömer kızı PENBE TOZDUMAN'ın 22/8/94 Cuma günü saat 10 da Beşiktaş evlendirme dairesinde nikâhları kıyılacaktır. İki gence saatler dileriz.

Mevludu nebevî

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eski muhasebe umumiye müdürü Anadoluhisarı Subaşı ailesinden Ali Nihat Moralın vefatı toprağa düştüğünün kırkına evlendirme dairesinde 23 üncü cumartesi günü öğleden sonra saat on beşte Kızıltoprakta Zühtü Paşa camii şerifinde ruhana ithaf edilmeğe üzere mevlîdu nebevî kıraat edileceğinden kendisini sevenlerin ve arzı buyuran ihvanın dinin teşrifleri rica olunur.

Fuar açıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sunda bir ziyafet verildi.

Belediye Reisinin nutku

Belediye reisi Doktor Behçet Salih Uz fuar hükümeti namına açmasından dolayı Ticaret Vekiline teşekkürle söze başladı. Ecnebi devletler mümessillerini de selâmladıkdan sonra vatanın sükûn ve huzur ile meşbu havası içinde fuarın memleket ölçüsünde bir an'ane halini aldığı söylendi. Fuarın bir tarihçesini yapan Belediye reisi, iktisadi sahadaki faydalarını anlattı. Milli Şefinin her türlü zaaf ve tereddütten uzak siyasetinin Türkiye'yi yalnız tehlikelerden masun bırakmayıp aynı zamanda medeniyet sahasındaki kıymetini birkaç defa daha yükselttiğini söylemiştir.

Reis, müteakiben fuara iştirak eden İngiltere, Almanya, İtalya ve İran hükümetlerine teşekkürlerini bildirmiş, bugünkü millî saadet ve huzuru, Cumhuriyetimiz etrafındaki topluluğa ve Hükümetimizin dikkat ve gayretlerine borçlu olduğumuzu, dünyamız geçirmekte olduğu şu buhranlı ve fevkalâde zamanda milleti bu badireden uzak tutan Büyük Şefe en derin minnet ve tazimlerini ve Başvekilimize en içten sevgi ve saygılarını sunmuştur.

Ticaret Vekilinin nutku

Bundan sonra Ticaret Vekili B. Mümtaz Ökmen nutuk söylemiştir. Vekil nutkuna şu cümle ile başlamıştır:

«Muhterem Başvekilim fuarı açmak şerefini bana tevdi ettiler. Bu vazifeyi ifa ederken yüce Milli Şefimiz ve Büyük Cümhuriyetimizin sevgi ve selâmlarını sayın izmirli-işleri iblağı hakkındaki arzularını fahr ile yerine getirmeği önde gelen bir vazife sayarım.»

Vekil devamla, fuarın imar sahasında bir iftihar levhası olduğunu işaret etmiş, Belediye reisimize meşai arkadaşlarını takdir ve teşekkürle anmış, fuara iştirak eden ecnebi devlet mümessillerini teşekkürle selâmlamıştır. Vekil, fuarın Türk milletinin en müşkül şartlar altında dahî olsa neler başarmak kudretinde olduğunu gösterdiğini söylemiştir:

«Milletlerin elem ve ızdırapla müşahade ettiğimiz bugünkü bedbaht halî karşısında bu kudretimizi muhafaza edebileceği ne talie ve ne de tesadüfe medyun değiliz. Neslimiz bu mazhariyeti tarihin kaydettiği bin bir musibetten lâykile ders alarak iç ve dış politikasını, millî menfaatlerini, millî istiklâlî ka'î teminat altına aldığı kadar insanlığın sulh idealini de mümkün olduğu kadar mahfuz tutan bir istikamete yürütmek imkânını bulmuş olmasın medyunur. Bu seville ile burada Türk milletinin büyük kurtarıcısı Ebedî Şefin büyük hatırasını huşu ile anmağı ve birliğimizin ve millî siyasetimizin yüce timsali olan Milli Şefin önünde minnet ve ihtiram ile eğilmeği, asil bir vazife sayarım.» demıştır.

Vekil, fuar ve sergilerin faydalarını, hükümetin yurdda ve cihanda sulh prensipine sadakatini, şeref ve istiklâlimiz ve toprak bütünlüğümüz etrafındaki hassasiyetini anlatmış, alnan müdafaa tedbirlerini işaretler bu halin bir çok insan kuvvetlerini istihalden istihlak safına geçirdiğini, yolların kapanmasından ithalâtın zorlaştığını söylemiş ve dış ticarete takip edilen sistemi izah etmiştir.

Vekilin söylediğine göre, iyi fiatle müşteri bulmak mevzuabıhs değildir. Talep çoktur. Ancak millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılamak ve muhtaç olduğumuz eşyayı ithal etmek için ihracat da bir murakabe ve tahdide tâbi tutulmaktadır.

Bir kısım maddelerin ihracına mübadele suretiyle müsaade edilmektedir. Hükümet satış fiatı farklarını müstahsile atfetmeye çalışmaktadır.

Toprak mahsulleri fiatı, müstahsile vefalı, müstehlike zararsız ölçülerle tespit edilmektedir. Nisbetsiz fiat yükseklikleri önlenmiştir.

İhtikarla mücadele

Vekil, ihtikarla mücadelede bahsederek tedbirlere rağmen mevcudiyetleri görülen muhtekir zümre ile çetin bir mücadele açıldığını, buna halk ve matbuatın da iştirak ettiğini, bu mücadelenin mutlaka tesir göstereceğini söylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Bütün milletçe inanıyoruz ki bu büyük cihan badiresinden Türk milletinin şerefi, istiklâli, toprak bütünlüğü gibi malî ve iktisadî varlığı da sağlam ve dinç olarak çıkacak ve aziz vatanın her köşesi bir gün fakat muhakkak bir gün İzmir'in bu güzel eserleriyle süslenmiş olacaktır. 11 inci İzmir enternasyonal fuarı büyük vatana ve güzel İzmir'e uğurlu olsun.

Gerek Belediye reisi Doktor Behçet Salih Uz, gerekse Ticaret Vekilinin nutukları şiddetle alkışlandı. Bütün fuar sahası alkış sesleriyle çınlandı.

ALMANAK

Neval = Salname = Almanak eskiden pek rağbet bulan bir neşriyat teşebbüsünün devam edememesinden de anlaşıldığı gibi bugün kariler nezdinde pek revaç bulamamaktadır. Türk harfleri ile almanak 1932 de Kanaat kütüphanesi tarafından neşredilmiştir. Başındaki karilerle hesabı halde şöyle denilmektedir: «Maarif ve matbuat âleminde daha ziyade ilerlemiş memleketlerde her senenin başlangıcında kitapçı vitrinleri muhtelif ve müteevvî şekil ve hacimde, rengârenk almanaklarla süslenir ve hattâ her sınıf halkın alâkadar olabileceği almanaklar ayrı ayırılır. Bizim burada çizdiğimiz program yalnız alle sahasına temas ediyor.»

Gerek ailelerimizin böyle bir almanaktan ne derece istifade edilebileceğini kestirememeleri, gerek muhatap tutulan «alle sahasının darlığı yüzünden yazık ki bunun arkası gelmedi. 1933 te sayın doktor Mazhar Uzman «Sihhat almanakını neşretti. Tıp tarihini aydınlatan ve tıp âlemimizle tanıtım çok değerli yazılar ve resimlerle dolu olan bu koca almanak yalnız hekimlerimiz için değil hepimiz için pek istifadeldir.

Yine 1933 te İstanbul Matbuat Cemiyeti yeni bir «Almanak» çıkardı. Bunda bilhassa memleket matbuatını alâkadar eden malûmata yer vermek düşünülüyordu. Muhtelif sebeplerle meslektaşların alâkası uyanmadı. Matbuat Cemiyeti «Almanakı» 1934, 1935, 1936, 1937, 1938 seneleri neşredildi ve durdu. Münderecatının en faydalı kısmı basılan resimlerle matbuat erkânının şahıslarını da tanımak oluyordu.

Cumhuriyet gazetesi de 1935 ten itibaren dört sene arka arkaya «Cumhuriyet Almanakı» ni çıkardı. Güzeli basılan ve temiz ciltli olarak satılan bu almanaklarda umumî malûmat oldukça çok, fakat yerli malûmat azdı. Kendinden evvelkiler gibi bunlarda da terçime kokusu fazla seziliyordu. Bu kabil neşriyatın revaçsızlığının sebebi başka yerde aramağa lüzum var mı?

Eski nevsaller ise mahallidirler. Gördükleri rağbet sayesinde bir çoğu uzun seneler intişar edebilmişlerdir. İçlerinde bugün bile istifademizi mücip olabilecek bir çok değerli yazılar ve resimler vardır.

Bizde bu isimle basılan ilk nevsal «Almanak lâzımın Elmünekkah lâfzından alınmış olmasından nâsi bizim bu namı istimal etmekte frenkleri değil Arapları taklit etmiş olacağımız derkâr» diyen «Musavver Medeniyet» mecmuası sahibi Eğribozlu Mehmet Arif beyin 1875 te çıkardığı «Musavver Elmünekkah»tır.

Üstünde «Ezami asrın ve zevatı meshurenin tesavir ve teracimi ahvalini havidir.» cümlesi de yazılı bulunan «Musavver Elmünekkah»ın «İftihârî Kelâm»ında bunun «Musavver Medeniyet gazetesi münderecatından sayanı ehemmiyet olanları alarak tertip edildiği kaydedilmektedir.

İçinde on iki sahife tutan bir takvimle Abdülâzîzin ve Yusuf İzzeddin efendi başta olmak üzere dört şehzadenin ve Hıdiv İsmail paşanın resimleri ve terçime halleri vardır.

Şimdi bizde Nevsal = Salname adıyla küçük eserlere gelelim. Bunların ilki «Rasathane-i Âmirinin Salnamesi» dir. İlk defa olarak 1871 de çıkmıştır. Müteakip seneler her nedense basılmamıştır. Salnamenin o zaman Rasathane müdürü olan Kumbarı efendi tarafından tertip edildiği başındaki mukaddimeden anlaşılacaktır. İçinde saatlerin tahvilinde dair bir yazı, o zaman kabulü tasavvur edilen metre sistemine dair malûmat vardır.

Bu neşriyat nevinin bizde en mükemmel ve en devamlısı Ebüzziya merhum tarafından çıkarılmıştır. Bunlar 1873 te «Salname-i Hadika» adıyla «Hadika gazetesine bir zamime seneyeve olmak üzere» basılmış; «Rebîl Marifet» olarak sekiz, «Nevsall Marifet» olarak üç sene devam etmiştir.

Ebüzziyanın 1877 te neşrettiği bir «Salname-i Ebüzziya» vardır ki neşrinin müteakip derhal toplattığından bir nüshası henüz ele geçmemiştir. Bu bir rivayet mi, hakikat mi zaman öğretilmektedir. Yine Ebüzziyanın 1879 da «Salname-i Kameri» adlı bir eseri daha neşrolünmüştür.

«Salname-i Hadika»nın münderecatı bir kaç makale ile bazı umumî malûmat ve bir senelik siyasi vak'aların hülâsasından ibarettir. İçinde gazete hakkında umumî malûmat ve ilk gazetelerimiz hakkında bazı tafsilât vardır.

«Rebîl Marifet» ancak bir senelik -1880 - fasla ile muntazaman neşrolünmüştür. Ebüzziya merhumun takvim ve salname mevzuunu mükemmel kavradığını gösteren ve son derece itina ile basılan «Rebîl Marifet» ler bu nevin bizde en güzel nümuneleridir.

«Nevsall Marifet» lere gelince onlar bize Ebüzziya matbaasının tekâmül safhalarını da göstermekte olduklarından matbaa ve matbuat tarihimize hususî bir yer ayıracağı eserlerdir.

Ebüzziya merhumdan sonra bu tarz neşriyata başlayan ve oldukça muvaffak olan Ahmet İhsan Tokgöz'dür. İlk defa olarak 1886 da çıkarmakta olduğu «Umrân» mecmuasına izafeten tertip ettiği «Takvimi Umrân» la bu tarz eser neşretmek şerefinin kinceliğini ihraz ettiğini öne sürerek tefahür eden Ahmet İhsan Tokgöz, 1892 den itibaren «Nevsall Serveti Fünun», 1908 den itibaren de «Salname-i Serveti Fünun» adıyla dokuz sene bu vâdide sebat etmiştir.

İki 1895 te çıkan ve resimlerle hususî bir ehemmiyeti haiz olan üç «Nevsall Asır» ı da ehemmiyetle kaydedelim.

Besim Ömer paşa merhumun yorulmaz himmetiyle 1899 dan itibaren dört sene muntazaman çıkmış olan «Nevsall Âfiyet» te ayrıca zikrolunması değer kıymettedir. Meslek olmasın beraber sihhî bakımından umumî istifadesini temin edecek bir çok faydalı yazılar ve resimlerle doludur. «Nevsall Malûmat» ta 1899 da çıkarılmış ve ancak iki sene devam etmiştir. Ayrıca kayda değer bir hususiyeti yoktur.

Şimdi bu tarzun en olgun nümunesi olan «Nevsall Osmanî» ye gelelim.

«Nevsall Osmanî» Osman Ferit ve Ekrem Reşat beyler tarafından 1910 da çıkarılmıştır. Tabii Kanaat kütüphanesidir. İdari ve siyasi bir çok malûmatı ve herkesi alâkadar edecek mahiyette bir çok resmi havi olduğundan «Nevsall Osmanî» cidden istifadeli bir eserdir. Senenin vefiyatı gayet etraflı malûmat verilmek kaydedildiğinden o devirde ölen rical hakkında biyografik malûmat arıyanlar için de esaslı bir menba sayılabilir. Dört sene devam etmiştir.

«Nevsall Osmanî» adıyla 1890 da M. Bahaeddin beyin çıkardığı eserin bunlarla münasebetli olmadığını söylemeğe bilmem lüzum var mı?

«Karagöz» gazetesinin de 1910 dan itibaren dört sene «Karagözün Salnamesi» adlı bir neşriyatı vardır.

Ehemmiyetine binaen «Millî Nevsall» i de ayrıca karilerine tanıttım. Kanaat kütüphanesinin 1922 den itibaren dört sene muntazaman neşrettiği bu nevsaller cidden çok kıymetli malûmat ilçe doludur. Yazık ki «Kütüphanenin diğer neşriyat sahasında fazla yükütlü olması» bunların devamına mâni olmuştur.

İçlerinde pek kıymetli olan fakat her nedense ancak kısa bir müddet neşrolünen daha bir çok nevsal ve salname vardır. Bunlardan toplayabildiğim isimlerini, çıkış sırasına, yazıyorum:

Musavver Nevsall Meşahir 1897 — Nevsall Nisvan 1897 — Salname-i Fennî 1899 — Nevsall Askerî 1900 — Nevsall Ragıp 1908 — Nevsall Millî 1914 — Resimli Yıl 1925.

İsimleri itibarile buraya kaydedilmemiş lüzum gelen fakat mahiyetleri epeyce başka olan bir takım neşriyatı da ismen tanıtalım:

Nevsall Atai 1906 — Zümrüdü Anka Salnamesi 1924 — Süsün Nevsall Edebî 1924 — Resimli Gazete Salnamesi 1927 — Resimli Ay Almanakı 1928 — Azmi Millî Salnamesi 1928.

Bazı mesleki nevsaller daha var. Fakat mahiyetleri başka olduğu için tereddüdü ortadan kaldırmak emelile isimlerini kaydediyorum:

Nevsall Bahri 1910 — Musavver Ez-zacı Nevsall 1912 — Nevsall Bayraktar 1918.

Elimdeki malûmatı tamamen bildirmem için Suavi merhumun da Pariste 1871 de «Türkiye» adlı bir nevsal neşrettiğini kaydedeyim. Bu nevsallın 1873 te üstünde üçüncü olduğu yazılı bir nüshası daha vardır. Aradaki iki sayılı nüsha Suavi'nin Mısra tahsis ettiği nevsaldır.

Selim Nüzhet Gerek

Müessif bir İrtihal

Varna esrafından Amavut oğullarından ve Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye fabrikası sahibi Şakir Zümre ve fabrika müdürü selâhaddin Kumbaracıbaşı'nın emsalleri ve Varna esrafından Mahmud Boyer'in kayınbiraderi ve Elektrik idaresi memurlarından Macide Oktay ve Şakir Zümre fabrikası veznedarı Cemal Oktay'ın babası

HÜSEYİN OKTAY

19/20 ağustos gecesi âni olarak rahmeti rahmana kavuşmuş ve cenazesi dünkü gün Yakacıkta ikameğâtından kaldırılarak cenaze namazı Beyazıt camiinde kılınktan sonra akraba ve dostları tarafından Edirnekapı şehitliğindeki mezarına defnedilmiştir. Mevlâ merhumuna rahmet ve kederinde ailesine sabırlar ihvan eyliye. Cenazede bulunmak zahmetinde bulunanlara ailece teşekkürler.

SÖZÜN GELİŞİ

EDEBİYAT

Edebiyat kelimesinin hakiki mânasından ne kadar uzaklaştığını ve iyi devirlerde ifade ettiği haysiyetli faaliyetin bugün ne derece zevk işi sayıldığını farketmiyen acaba kalmış mıdır? Şayet tamdıklarımız arasında böyle nadir bir zat bulursanız onu umumî bir yerde radyodan havadis dinlemeğe gönderin: Resmî tebliğlerden sonra sıra muhtelif kaynakların mütaalalarına gelince dinleyenlerden hiç olmazsa birinin, ağızını tükürmeye hazırlar gibi büzerek: «Bütün bunlar edebiyat!» dediğini duyacak ve zavallı «edebiyat» kelimesinin artık enikunu «boş lâf» mukabili olarak kullandığını anlayacaktır.

Zaten konuşma sırasında sık sık tekrarlanan: «Edebiyatı bırak!» sözünün: «Roman okuma! Şiir söyleme!» demek olmayıp «Traş kes!» mânasına geldiği meydanda bir hakikattir. Edebiyat kelimesini bu mânada kullanmayı âdet haline getirenler nazarımda edebiyatçı ile berber arasındaki fark, bunlardan birinin sanatını fazla olarak keskin bir ustura refakatinde ıcratmesinden ibarettir ve gene onlara göre edebiyatçı doğru, ciddi, dinlenmeye lâyık sözler söylemek iktidarından tamamen mahrum bir suludan başka bir şey değildir.

Kaderin edebiyatla edebiyatçıya nasip ettiği bu âkabet yufka yürekli bir adamı hüngür hüngür ağlatabilecek kadar hazin olduğu gibi saf kimseleri de milletlerin nasıl oluyor da edebiyat ve edebiyatçılarıyla iftihar ettikleri meselesi önünde derin bir hayret ve teemmüle sevkedecek kadar şaşırtıcıdır.

Bu vaziyet karşısında bana öyle geliyor ki «edebiyat» kelimesi şimdi kullandığımız «boş lâf» mânasıyla edebiyat için ebediyen kaybedilmiştir. Fakat edebiyat dersleri, edebiyat fakültesi, edebiyat tarihi, millî edebiyat, dünya edebiyatı gibi sözlere ciddi mahiyetlerini iade etmek, hele «edip» denen muhterem adamın haysiyetine sürülen lekeleri temizlemek için edebiyattan murad olunan eski mânâyı ifade edecek yeni bir kelime bulmak zaruretindedir.

Bu hayırlı hizmeti başaracak olan zatın ismi edebiyat tarihine geçmekle kalmamalı; hattâ fi tarihinde ihdası muhtemel edebiyat mükâfatının ilkinin cebine indirmek hakkı da mahfuz tutulmalıdır.

Şevket Rado

Plânör Okyanusu geçecek

Amerika tüyarcilerinden Dower, Atlas Okyanusu üzerinde plânörlerle uçarak Kanadadan İrlanda'ya gitmeğe hazırlanmaktadır. Dower, mütemadiyen Amerikadan Avrupa'ya esen üzgârın, kendisini yeni dünyaya taşıyacağına inanmaktadır.

22 senede 65,000 mil yürümüş

1918 senesinde Birleşik Amerikanın Montana eyaleti, kadınları yalnız erkeklerin ifa edebilecekleri hizmetlerde kullanmağa başlamış ve Miss Anna Macdonald namında bir kız da posta müvezziliğine kabul edilmiştir. O zaman henüz 24 yaşında olan Miss Anna bugüne kadar mektup tevzi etmek için 65,000 mil mesafe yürümüş, 283 tonluk mektup ve posta paketi dağıtmıştır.

Çin seddi üzerinde tedkikat

Çinde şimalden cenuba doğru uzayan ve uzunluğu 3,000 kilometre kadar tutan Çin seddini bir ucundan öbür ucuna kadar adım adım gezmiş olan yegâne beyaz insan, emekli Amerika generallerinden Herbert'tir. İstihkâm mütehassısı olan bu emekli general, bu seddi inşa etmiş olanların, eraziden istifade etmek ve zayıf noktaları, şayanı takdir bir hüner ile kuvvetlendirme sanatını bildiklerinden bahsediyor ve diyor ki:

İzmir piyasası

Ticaret Vekili bugün üzüm, incir ve tütüncülerle konuşacak

İzmir 20 (Telefonla) — Üzüm, incir ve tütün müstahşilleri yarın (bugün) Ticaret Vekilinin riyesinde bir toplantı yaparak piyasanın açılış tarihi ile fiyat ve ihracat işleri üzerinde konuşacaklardır. Piyasa meselesi İzmirde günün hâdisesi haline almış bir mevzudur. Müstahşillerle tüccarlar arasında bazı noktalar ihtilâfları vardır. Maamafih hükümetin bu hususta vereceği kararlar ihtilâfların ortadan kalkacağı muhakkaktır.

Ticaret Vekili Manisa üzümçülerle görüştü

Manisa 20 (A.A.) — Ticaret Vekili B. Mümtaz Ökmen İzmirde gitmek üzere vilâyetimizden geçerken Akhisar istasyonunda vali vekili ile Belediye ve Cumhuriyet Halk Partisi reisleri ve üzüm müstahşillerinden mürekkep bir heyet tarafından karşılanmıştır. Üzüm müstahşilleri Ticaret Vekilimize bu karşılaşmalarında bilistifa-üzüm vaziyeti ve maliyet flatlerinin leri izah ederek üzüm satış flatlerinin tesbitinde bu hususların nazarı dikkate alınması temennisinde bulunmuşlardır.

Ticaret Vekilimiz, meselelerin daha esaslı bir surette tedkiki için kendisinin İzmirde temasta bulunulmasını arzusu- gösterdiklerinden, üzüm müstahşillerinden mürekkep bir heyet yarın İzmirde gidecektir.

Halk partisi kongreleri

Gençlerin iş başına getirilmesi hususuna ehemmiyet verilecek

Ankara 20 (Telefonla) — Her sene sonbaharda yapılmakta olan Cümhuriyet Halk Partisi ocak, nahiye ve kaza kongreleri hazırlıkları başlamıştır. Parti genel sekreterliği kongrelerin gerçekleştirilmesini esaslar üzerinde vermiş olduğu yeni bir talimatta, teşkilât temeli olan ocaklardan başlayarak kongrelere bütün Partillerin gelebilmesini kolaylaştıracak tedbirler almak, geniş ölçüde fikir, şikâyet konuşmaları yapmak, gerek olgunlukları ile, gerek iktidar ve kabiliyetleri ile muhtetin sevgi ve saygısını kazanmış olan bilhassa şahsî ve meslekî meşguliyetleri kendilerini tamamlamaya Partî faaliyetlerine vermeye müsait bulunan gençlerin iş başına getirilmesi hususlarına ehemmiyet verileceğini bildirmiştir.

D. D. Y. hareket cetvelleri

Ankara 20 (Telefonla) — Alkâhî makamlardan aldığımız malûmata göre, Devlet Demiryolları idaresi bazı hatlarda yolcu naklyatına ait hareket cetvellerinin değiştirilmesi etrafında hazırlıklar yapmaktadır.

Mahkemelerde:

Neşet yaralandı mı yaralanmadı mı?

Şahitlerin ifadesi birbirini tutmuyor

Adliyede nöbetçi Sulh Ceza hâkimi B. Nusrat, şayanı dikkat bir davaya bakmıştır.

Hâdisede davacı, Çenberlitaşa Çukur handa oturan Neşet isimde biridir. Suçlular da Ömer ve Vefa isimlerinde iki şahıstır. Davacının iddiasına göre, Ömer ve Vefa, çalınan bir para meselesinden dolayı Neşetle kavga etmişler ve onu odunla dövmüşler, bıçakla da yaralamağa teşebbüs etmişlerdir.

Suçlular, sorgularında, böyle bir suç işlemediklerini, davacının hâdiseyi isbat ettiği takdirde cezalarına razı olduklarını söylemişlerdir.

Şahit olarak, davacı Neşetin metresi Adalete dinlenmiş, bu suçlulardan Ömerin Neşete odunla vurduğunu, Vefanın ise bıçakla yaralandığını ifade etmiştir.

Halbuki doktor raporunda Neşetin bıçakla yaralandığına dair bir mesruhat yoktu, suçlularla beraber, bir bıçak da mahkemeye getirilmiş değildi, hâkim; bu ciheti Adalete hatırlattı, doğru söylemesini ihtar etti. Bunun üzerine Adalete bıçağı iyice farkedemediğini söyledi.

Diğer şahit Salih de aynı şekilde ifade edildi. Fakat oda kararlık olduğu için pek iyi farkedemediğini de ilâve etti.

Hâkim, bu iki şahidin birbirini tutmayan ifadesi karşısında; suçluların mahkemeye getiren bekiçi Haşimî, hukuku umumiyeye çağırarak, bekiçi mahkeme huzuruna çağırıldı.

Haşimîn hüviyeti sorulduktan sonra, bu hâdiseye dair bildiklerini söylemesi istendi.

Haşim; Çenberlitaşa Çukur handa bir adamın öldürülmeğe olduğu şeklindeki ihbar üzerine vak'a yerine gittiğini, suçlular Ömerle Vefayı orada yakaladığını, ortada bıçak ve saire görmediğini hepsini alarak karakola götürdüğünü söyledi.

Hâkim B. Nusrat bir aralık, suçluların sabıkaları bulunup bulunmadığına dair hâpishaneden gelen tezkereleri gözden geçirdi, bunlarda her iki suçlunun da sabıkası olmadığı bildiriliyordu. Fakat hâkim; suçluların Ömerin sabıkası olduğunu, Ömerden şüphe etmiş olacak ki, Ömerden bizzat sabıkası olup olmadığını sordu.

Ömer, bundan sekiz sene evvel bir hürsük işinden dolayı hâpishanede altı ay yatıp çıktığını söyledi. Hâpishanenin gönderdiği kayıt hilâfına, suçlunun sabıkalı çıkmış olması üzerine, hâkim; müddeiumumiliğe müzekkere yazılarak hâpishane kuyudatının iyice tedkik edilip bildirilmesini istedi. Ve muhakeme bunun için talik edildi.

Alacak yüzünden kanlı bir kavga

Dün, Küçükpazarda Kantarcılarda Kundak hanında seyyar satıcı Süreyya oğlu Orhan ile Osman arasında bir alacak yüzünden kavga olmuştur. Orhan, çakı ile Osmanı bacağından ve kolundan hafif surette yaralamıştır. Carih yakalanmıştır.

İktisad konferansı

Yakında Londrada içtima edecek

Londra 20 (A.A.) — Halen düşünme işgali altında bulunan memleketlere harpten sonra yapılacak iktisadî yardım meselesini görüşmek üzere mütefakkirler yakında Londrada bir konferans aktedeceklerdir. Bu konferansa, yalnız harp sonrası Avrupa vaziyetinin tetkik edilmesini itibarile değil aynı zamanda dünya istihşalât fazlasına bir hal sureti araştıracağı için de büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Mütefakkir hükümetler işgal altında bulunan memleketler kurtulunca bunların aralarında tevzi edilmek üzere dünyamın bir çok kısımlarında büyük ham madde stokları vücutte getiriyorlar.

Lyon garında feci bir kaza

Vichy 20 (A.A.) — D. N. B. : Lyon garında vukubulan bir kaza esnasında 20 kişi ağır, 17 kişi de hafif yaralanmıştır.

Kazaya sebep makasın yanlış bir manevresi yüzünden Saînt - Etiennedeki gelen bir katarın serbes olmaları bir yola girmiş olmalarıdır.

Tiyatroya dair konuşmalar

Bir devrin zevkini sürdüren sanatkâr: ABDÜRREZZAK

Meydandan sahneye sıçrayan sanatkârlar — Galata tiyatrolarında kanto — Eli süpürgeli Paskal — Pandomimalar — Türk sanatkârlar sahnede — Abdürrezzak'ın iki meşhur nüktesi.

Yazan: SELÂMİ İZZET

«Güllü Agobun padişahın inhisar şeklinde suflörlü piyes oynamak imtiyazını alması üzerine bir aralık Gedikpaşa sahnesinde başka yerde türkçe piyes oynamak imkânı kalmamıştı. Bir kısım aktörler Güllü Agopla da geçinemedikleri için ayrı trup yapıp tiyatroya oynayabilmek için bir çare olarak suflörsüz piyes oynamaya karar verdiler» bir kısmı da Güllü Agobun imtiyazında çalgılı ve şarkılı oyun kaydi bulunmadığından operet oynamaya başladılar.

Benliyanın operet kumpanyası Güllü Agobu iflâsa sürüklemeye başlayınca Güllü Akop da bir operet kumpanyası kurdu ve operetler, bir zaman tiyatroya sözün tam mânasıyla rekabet eden orta oyun müstahşilleri kendilerine çekince, orta oyuncular sahneye fırlayıp suflörsüz komediyalar oynamaya başladılar.

Meddah, Karagöz, tulûat kumpanyaları, operetler, hariçten gelen operalar, tiyatro trupları İstanbulda her sınıf halkın eğlence ihtiyacını tatmin ediyordu. Bu arada pandomimacıları da zikretmek lâzımdır.

Bir zamanlar Galata bîzde, aşağı yukarı, Avrupalı panayır yerlerine benzemisti; tiyatroları tam panayır temsilieriydi. «Alkazar Dameriks», «Afrika», «Kuşlu» tiyatroları meşhurdur. «Bunlara tiyatro demek için büyük bir müsaadekârlık lâzım olmakla beraber o neslin bütün gençleri Büyük Amelya ile Küçük Amelyayı, hattâ Peruz hanımı buralarda sevmişler, meşhur palayço Paskalı buralarda alkışlamışlardır [1].»

Bu tiyatrolar eski devirlerdeki orta oyunları gibi şarkı ve raks ile başladılar, nasil ki, ortadan sahneye fırlayan tulûat kumpanyalarının perdesi de kanto ile açılmış ve böyle ağılmakta devam etmiştir.

Eski usul ve tarzda orta oyunu başlamadan evvel kol takımının heyeti umumiyesi acip ve garip libaslarla türlü türlü külâhlarla meydan gelirdi, sazın nağmelerine uyarak homluyup sıçrarlar, hep bir ağızdan hem oynarlar, hem söylerlerdi:

Dağda bir keçi
Sivridir kıcı
Kahbenin piçi
Bunda bir iş var..

Ve göbek atıp omuz titreterek ortadan çekilirlerken meydan alkıştan inlerdi.

Galata tiyatrolarıyla tulûat kumpanyalarında da oyun böyle başladı. Perde açılır, güzel bir kız mızık ile beraber:

Kalkan tayfalar,
Gemi yalpalar
İçelim şarap
Olalım harap
Lariçom tereelli habahay!..

Der, bir bacağına havaya kaldırıp kaçır, seyirciler el çırparak tepinirlerdi.

Bunları anlatan Ahmed Rasim pandomimayı da şöyle naklediyor:

«Aradan yirmi dakika geçtikten sonra perde gene açıldı. Pandomimaya başladı. Hiç unutmam. «İki Ah-bap Çavuşlar» oynuyor. Sahnede en ziyade alkışlanan uzunca boylu, kartal burun, palabıyık bir aktördü.

«Pandomimin irae etmek istediği vakayı anlayamıyordum, fakat (Paskal) dan hazzedyordum. Hele onun: — Öörööl diye horos gibi çıkardığı gayri tabii ses ile elindeki süpürgeyi hüsnüidare edisi, sıkışınca boynu etrafındaki büzme yakalığı kaldırırsı, gözlerinin harekâtı sürülmesi, maskaralıklara yol açıyor, güldürüyordu [2].»

Pantomima İtalyan aktörlerinin

Yazan: SELÂMİ İZZET

Fransız panayırlarında halk fransızca'yı yanlış telâffuz edileleriyle alay etmeğe başlayıp, sahnede konuşmak yalnız Fransız aktörlerine imtiyaz olarak verilince evza ve etvat, yüz işimizazları ile meramlarını anlatmakla iktifa ederek verdikleri temsillerle yeniden başladı; bu suretle kadim Yunanlıların kadim Romada çok rağbet bulan bu oyunu ihya edilmiş oldu.

Pantomima da bize hariçten gelmiştir. Meşhur tulûatçı Abdürrezzakın K. Hasana miras diye bıraktığı süpürgecin de nereden geldiği anlaşılacaktır.

İlk büyük Türk sanatkâr Ahmed Fehim tam Avrupa'ya bir çeşni ile Türk sahnesinde Türk sahnede sanatkârın başarısını gösterirken, Abdürrezzak efendi de, Güllü Agobun imtiyazını baldıhıyarak sahneye Türk aktörleri çıkarmış olan Küçük İsmail ile beraber Türk sahnesine büyük hizmet etmiştir.

Abdürrezzak, devrinin vukuat ve hâdiselerini zarif nüktelerle, büyük altından gülerken hicveden bir sanatkârdır. Meşur Hamdi efendi ile beraber Türk halk tiyatrosunun temel-

Elektrik, tünel ve tramvay

Vekiller Heyeti, usul ve esaslarda değişiklik yapılması teklifini kabul etti

Ankara 20 (Telefonla) — İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğünün elektrik ve tramvay kısımlarına ait usul ve esaslarda bazı değişiklik yapılması hakkında Nafia Vekâletince yapılan teklif Vekiller heyeti tarafından kabul edilmiştir. Tramvay münakalatının tesir bakımından lüzum ve ihtiyaç bulunan yerlerde demiryolu şebekesinin tek hatlı kısımları umum müdürlüğe imkân dahilinde çift hatla tebdil olunacaktır. Bu işlerin yapılması ve hattın geçtiği yerlerde seyriserfer veya halk emniyeti bakımlarından tehlikeli bir vaziyetin izalesini icab ettirdiği takdirde umum müdürlük tarafından istihlak yapılabilecektir. Umum müdürlük tramvay geçen caddede ve bulvarlarında yaya kaldırımları da dahil olduğu halde, bütün genişliğince kaldırımlarını, Belediyenin tercih edeceği asfalt, parke, mozaik usullerinden biri ile inşa etmeğe ve bunları iyi bir halde bulundurmağa mecbur olacaktır.

İdare, 1938 senesinden itibaren yapılmış olan 2000 lâmbaya 1941 senesi başından itibaren cereyan sarfiyatı ilâvesi ile 1946 sonuna kadar ceman 4500 aded umumî tenvirat lâmbasının meccanen tesis edecektir. 1941 senesi başından itibaren cedeyan sarfiyatı bedelleri idareye ait olan 5000 lâmbadan maadasının senelik cereyan sarfiyatı bedeli ile bakım masrafları tesbit edilen tarife mucibince Belediye tarafından idareye her ay ödenecektir. Bilümmü tenviratı umumiyeye, lâmba tesisatı ve şebekesi idaresinin elektrik şebekesinin eczayı asliesinden madud olup bunların teccidi de idareye ait olacaktır.

Yukarıdaki hususlar 1946 senesi sonuna kadar caridir.

lerini atmış olduklarına hiç şüphe yoktur. Eger Abdi ile Hamdi olmasaydı, Şevki, K. Hasan ve Naşid yetişemedilerdi. Abdi, uzak bir devrin zevkini yakın zamanlara kadar sürdüremeğe muvaffak olan büyük halk sanatkârıdır. Naşid onun son mümessilidir. Kendisinden ayrı bahsedeceğimiz Hamdi ortada uluorta hayli hayasızca konuştuğu için unutulmağa mahkûmdur.

Abdinin iki nüktesi vardır ki, Türk tiyatroya tarihine geçmesi lâzımdır. Sadrazamzadelerden birinin sünnet düğününde orta oyunu oynuyor. Oyun icabı bir paşa konağına hediye götürmek lâzım. Bayat seker var. Abdi'ye: «Yahu diyorlar hiç paşa böyle şey yer mi?» Abdi gülüyor: «Yer diyor, yer, o daha böyle ne herzeler yer, ben bilirim!»

Abdülhamidin son saltanat demelleri de yapılan bu nükte, oyunu seyreden gizli Jöntürklerin alkışlarına boğulup örtbas edilmiştir.

Abdinin sanatına uzun zaman sed geçen bir nüktesini de Refik Ahmed anlatıyor:

«Bir gün Abdülhamidin huzurunda bir komedi temsil ediliyordu. Abdürrezzak oyun icabı olarak çizmesini uşağına uzatmış, çekip çıkarmasını söylemişti. Uşak bir hayli uğraştıktan sonra müşkülâta duçar olunca tuhafıyla vesile vermek için: «Çıkıyor!» cevabını vermişti. Abdürrezzak nükteperdazlık saikasıyla ve dalgınlıkla padişahın huzurunda tegafül ederek:

— Sübhanallah! Niçin çıkmasın? Bu Malîyenin verdiği memur maaşı değil ya..

Sözünü sarfetmiş, fakat bu bir saniiyelik gaflet ve pek yerinde olan telmihî yüzünden padişahın gazabına duçar olmuş, birçok zaman iltifattan mehur kalmıştır.

On sene oyundan men edilen Abdinin tekrar sahneye çıkışından ve tulûatın aleyhinde cereyanlar başlamasından başka bir yazımızda bahsedeceğiz.

Selâmi İzzet Sedes

[1] H. Z. Uşaklıgil. Kurk Yıl. Sah: 66.

[2] Amed Rasim. Muharrir, şair, edib. Sah: 17.

Tevezii erazi komisyonları

Daha verimli bir hale sokulacak

Ankara 20 (Telefonla) — Tevezii erazi komisyonları faaliyetlerine devam etmektedirler. Mevcud komisyonlardan alınan müsbet neticeler üzerine Maliye Vekâleti bu komisyonların adedini arttırmış ve bu arada İstanbulda muhtelif komisyonlar teşkil etmiştir. Diğer taraftan Maliye Vekâleti Tapu, Kadastro mektebinde 75 memuru kursa tabi tutmaktadır. Bu memurlar kursu bitirdikten sonra tevezii erazi işleri daha verimli bir hale sokulmuş olacaktır.

Hâkim ve müddeiumumiler arasında değişiklik yapılacak

Ankara 20 (Telefonla) — Adliye Vekâleti hâkim ve müddeiumumiler arasında yeniden bazı değişiklikler yapmağa karar vermiştir. Bu husustaki kararname projesinin hazırlıklarına başlanmıştır.

Ziraat umum müdürlüğü

Ankara 20 (Telefonla) — B. Âbidin Egenin Ziraat Vekâleti müsteşarlığına tayini üzerine, açılan Ziraat umum müdürlüğüne umum müdür muavini B. Süleyman Fehmi vekâleten tayin edilmiştir.

Bulgaristan nikel madenine el koydu

Sofya 20 (A.A.) — Bulgar hükümeti tarafından negredilen bir kararnamede halk elinde bulunan nikel mevcudünü harbiye nezaretine bildirmeğe davet edilmiştir. Kararname mucibince bundan böyle sanayide nikel ve nikel halitalarının kullanılması men edilmiştir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Şeytanla karşı karşıya...

— Dört arkadaş gece geç vakte kadar oturmuş, derslerimize çalışmıştık. Ben: «İnsanlarda batıl itikadlar ve şeytan telakkisi» isminde uzun bir tez hazırlıyordum. Şimdiye kadar şeytan hikâyelerine aid cild cild kitap okumuştum. Bunların içerisinde insanların bir türlü izah edemedikleri, bir takım korkunç ve masala çok benzeyen vakalar vardı...»

Ahmed Selim bir sigara yaktıktan sonra sözlerine şöyle devam etti:

— Arkadaşlarımdan biri Arjantinli idi. Aynı sınıfta idik. O da benim gibi kendine emuhtelif memleketlerde ve muhtelif milletlerde şeytan telakkileri mevzuunu seçmişti.

Onunla beraber gayet iyi çalışıyorduk. Üzerinde tedkikat yaptığımız mevzu pek meraklı idi. Binlerce senedenberi insanların şeytan hakkındaki düşünceleri, şeytan hakkındaki hikâyeleri toplamıştık. Bunlardan hiç birine katıyen inanmamakla beraber kafamızın içi o kadar şeytanla dolmuştu ki etrafımızı görüş tarzımız bile değişmişti. İnsanları uzun tırnaklı, kuyruklu birer şeytan halinde görüyorduk. Bazen umumî kütüphanelerin, rütubetli mahzenlerin girip senelerdenberi hiç kimsenin istemediği eski eserleri tozların ve örümceklerin içinden çıkartıyorduk.

Arjantinli arkadaşımın benim, yüzündeki bütün şeytan hikâyeleri ezberimizde idi.

Size şimdi anlatacağım vakanın geçtiği gece saat üçe kadar kitaplarımızdan başımızı kaldırmamıştık. Öteki iki arkadaşımız da iktisadî çalışıyorlardı. Nihayet uykuya tahammül edemeyecek bir hale geldik. Kalkıp pansiyonlarımızı dönmeye karar verdik.

Ben Arjantinli dostuma yola çıkıyordum. Şehir haricine kadar yürüyorduk. Saatlerce kar yağmış, fakat sonra mehtap çıkmıştı. Her taraf bembeyazdı. Amerikada oturduğumuzda rağmen otomobilimiz yoktu. Yakalarımızı kaldırmış, ısınmak için acele acele yürüyorduk. Konuşuyorduk da... Tabii bir senedenberi olduğu gibi gene şeytandan bahsediyorduk. Âdeta şeytanla pek içli dışı, samimî olmuştuk. Ben bir aralık arkadaşımın:

— Nasıl olmuş da şimdiye kadar dünyın her köşesindeki milyonlarca insan bu şeytan hikâyelerine inanmışlar... Hattâ birçokları şeytani düşünceleri bile iddia etmişler!...

— Bilmez misin? Bu gibi hikâyelerde bazıları şeytanla pazarlık ederler. Şeytan onlara bir takım şeyler temin eder. Onlar da bunun mukabilinde meselâ hayatlarının 10 senesini verirler.

— Lâf, palavra!..

— Lâkin muhtelif milletlerin şeytan hikâyelerinden onların birçok meseleleri karşısındaki hislerini, düşüncelerini öğrenmek kabîl...

— Evet amma bu şeytan hikâyeleri kadar bütün insanları aldatan muazzam bir yalan serisi yoktur sanırım!...

Soğuk yüzünden buz tutan nehre yaklaşmıştık. Uzaktan köprü görünüyordu. İşte bu sırada ince bir ses bize:

— Ey gece yolcuları!... Durunuz!... diye bağırdı...

Sonsuz bir hayretle olduğumuz yerde dona kaldık. Ben evvelâ birşey görmemiştim. Arkadaşım elle biraz öteyi, köprünün ağzını işaret ederek boğuk bir sesle:

— Bak, bak... Oraya bak!... dedi.

Müthiş şey!... Taş köprünün önünde acıip bir mahlûk durmuştu. Ay ışığı altında ve beyaz kar üzerinde onun kıpkırmızı olduğu gözle çarpıyordu. Kuyruğu ve boynuzları vardı. Bu bizim senelerdenberi hakkında cild cild kitap okuduğumuz korkunç ve aldatıcı mahlûktan başka kimsede değildi.

Dans ederek, zip zip sıçrayarak bize doğru yaklaşıyordu.

Bizim arkadaş birdenbire cesaretini kaybettii. Ve sanki boğazlanıyormuş gibi bir sesle:

— Kaçalım!.. diye fısıldadı.

Fakat ben:

— Dur canım, nasıl olsa şeytan hakkında etüd yapıyor muyuz? İşte kitapların haricinde bir şeytanla karşı-

laştık. Bu fırsat bir daha ele geçermi? Bakalım, nasıl mahlûktur bu dedim.

Arjantinli: — Solumun kesiliyor... Ben artık yürüyemeyeceğim!..

Diyerek gözleri ilerideki kırmızı mahlûka dikilmiş, olduğu yerde çövilenip kaldı.

Zaten onun yürütmesine de lüzum yoktu. Çünkü şeytan bir kere daha: — Ey gece yolcuları!... Olduğunuz yerde durunuz!..

Diyerek bize doğru koşmağa başlamıştı. Kendi kendime düşünüyordum. Acaba Arjantinli ile ikimiz birden hayal mi görüyorduk? Okuduğumuz eserler kafalarımızı bu derece allâk bulmak mı etmişti?

Nihayet kırmızı mahlûk yanımıza yaklaştı. Bunda şüphe edecek hiç bir nokta yoktu. Kuyruklu, çifte boynuzlu bir şeytanla karşı karşıya idik.

Gece yarısından sonra saat üçte şehir haricinde karlar arasında ve bir taş köprünün başında bir şeytanla burun buruna... Bizim arkadaşta artık haber yoktu. Ben şeytani biraz daha iyi görmek için hemen elimdeki elektrik fenerini yakıp onun yüzüne doğru tuttum.

Garip şey!... Bu harikulade güzel bir kadındı. Pek ziyade boyalı idi. Güllümsiyerek bize bakıyordu. Nihayet: — Maskeli balodan dönüyordum. Şeytan kıyafetine girmiştim. Şehre yaklaşmadan otomobilim bozuldu. Az daha bir hendeğe yuvarlanıyordum. Otomobilim şurada... Acaba bana yardım edemez misiniz? dedi.

Pek neşeli bir kadındı. Yanımdaki arkadaşımın derin bir nefes aldığına âdeta hissettim. Şimdi bülbül kesilmişti:

— Pekâlâ efendim!... Derhal!... Hemen emredersiniz!.. dedi.

Birlikte otomobilim yanına gittik. Arjantinli motörden fevkalâde iyi anlıyordu. Pek kısa bir zamanda otomobilini tamir etti. Biraz sonra hep birlikte yola çıktık. Hattâ şeytan bize otomobilinde bulunan konyaktan ve sigaralardan ikram etti. Bir tane de kendi tüttürdü.

Arjantinli dostum şeytana bayılmıştı. Hakikaten o ane kadar bu kadar şeker bir şeytan ne işitilmiş, ne de görülmüştü.

Kendisinden ayrılrken genç kadın: — Bana adamakıllı iyilik ettiniz... Yoksa yollarda kalacaktım. Yarna çaya beklerim!.. diye bizi evine davet etti.

Arkadaşım ertesi günü onun çayına gitti. Ve bu maceraya o kadar kendisini kapıp koyuverdi ki, derslerini, şeytan hakkındaki etüdünü unuttu ve sınıfta kaldı. Zavallı ondan sonra arasıra başını sallar:

— Ne yapayım, derdi, hakiki şeytan karşısına çıktık!... **Hikmet Feridun Es**

YENİ NEŞRİYAT:

YÜCEL

Memleketimizin en eski fikrî ve san'at mecmuası olan Yücel'in 78 inci sayısız zengin mündericatta intişar etmiştir. Bu sayıda, diğer kıymetli yazılı meyanında «Edebiyatçılarımızla konuşmalar», B. Kemal Çağlar'ın «Şiirde vezin taassubu», Cahit Sıtkı Tarancı'nın «Rüyalar», Samet Ağaoğlu'nun eserlerini bulacaksınız.

İktisadî Yürüyüş

İktisadî Yürüyüş mecmuasının 41 inci nüshası (İzmir Emetrasyonal 15 Eylül fevkalâde sayısı) olarak zengin mündericatta çıkmıştır.

Kızılay Beyazıt nahiyesinin Sünnet düğünü

23/Ağustos/941 cumartesi günü öğleden sabaha kadar devam edecek Gedikpaşa Azak bahçesinde sünnet düğünü tertip edilmiştir. Okuyucu bayan Muallâ ve birçok sürprizlerle müşsem bir eğlence hazırlanmıştır. Biletler Azak bahçesinde Kızılay nahiye merkezinde satılmaktadır. Kayıtlar açıktır.

Tefrika No. 4

SİR ORTAĞI

Kısa Roman Nakleden: (Vâ-Nû)

Ah, mektupları! O mektuplarını nasıl sevdiyordum... Avdetimden sonra aldıklarımın zarflarını açamıyordum. Ellerim titriyordu. O kadar feci, aynı zamanda o kadar da tatlı bir his... Benim için artık her şey bitti değil mi? Sanatımda yaratıcı değilim, meşhur bir virtüözsam da başkalarının eserlerini çalışıyorum. Zamanla insana bu kâfi gelmiyor... Bunu siz anlayamazsınız... Tıpkı bir mecmu gibi, ölmüşleri bulup canlandırıyorum; fakat ben, ben Davud, sezen bir kısırım! Benden hiç bir şey doğmuyor. Arkamdan ne eser, ne çocuk kalacak... Ne de aşk... Hiç...

— Maruf bir isim...

— Yorgunluktan sersem haldeyim...

Ve değişik bir sesle, dudaklarını kıpırdatmağa mecali yokmuş gibi:

— Dört gecedendenberi gözümde uykuyu girmiyor. Aldığım kuvvetli uykuyu...

— Maruf bir isim...

— Yorgunluktan sersem haldeyim...

Ve değişik bir sesle, dudaklarını kıpırdatmağa mecali yokmuş gibi:

Istanbul Vilâyetinden:

Cumhuriyet merkez bankası İstanbul şubesi dahilinde muhtelif tarihlerde düşürülerek bulunmuş ve şimdiye kadar sahipleri zuhur etmemiş olan kıymet ve paraların cins ve miktarı aşağıda gösterilmiştir.

Kıymetin bulunduğu tarih	Kıymetin cinsi	Kıymetin miktarı
16/8/940	Para	T.L. 5
17/9/940	"	" 10
11/11/940	"	" 4
12/12/940	"	" 2.50
24/12/940	"	" 10
26/3/1941	"	" 5
25/4/941	"	" 10
18/4/941	"	" 5
19/4/941	"	" 2.50
10/5/1941	"	" 5
3/6/941	"	" 40
16/6/941	"	" 4
17/6/941	"	" 5
28/6/941	"	" 10
29/7/941	"	" 50
2/12/940	"	dolar 1
6/5/941	% 5 faizli 934 hazine tahvil Talonu?	adet 1

Matbuat Umum Müdürlüğünden:

Radyomuzda temsil edilme üzere gönderilecek piyes ve skeçlerin aşağıdaki şartlar dairesinde hazırlanması lâzımdır:

- 1 — Yazılacak piyes ve skeçlerin ne'ini tayinde müellifler serbesttir. Ancak bunların millî, terbiyevî, ahlâkî ve içtimal gayeleri istihfad etmesi, radyoda temsile elverişli şekilde hazırlanması, mevzuların bilhassa umdelemlerimize ve millî bünyemize uygun olarak seçilmesi ve eşhas adedinin 4 kadını ve 6 erkeği geçmemesi icabeder.
- 2 — Yukarıki maddedeki şartlara uygun olmak kaydıla adapte olunmuş piyes ve skeçler kabul edilecek ve fakat tercüme veya büyük eserlerden yapılmış montajlar kabul olunmayacaktır.
- 3 — Eserlerin temsil müddeti tam 20 veya 50 dakika olacaktır.
- 4 — Eserler, matbuat umum müdürlüğüne taahhütlü olarak gönderilecek ve müelliflerin sarılı adreslerini ihtiva edecektir.
- 5 — İlk eserlerin bir buçuk ayı kadar gönderilmesi sayanı arzudur.
- 6 — Edebi ve teknik bir komisyonca radyoda temsile elverişli görülerek temsil edilen eser sahiplerine bu komisyonca eserlerine takdir edilecek derece itibarile her dakikası için bir liraya kadar ücret verilecektir.
- 7 — Temsil edilen ve ücretleri verilen eserler radyo temsil repertuvarına dahil olur.
- 8 — Eserlerin radyoda temsili tekrarlandığı takdirde her defasında evvelce tediyelanan ücretin yarısı eser sahibine başkaca tesviye olunur.
- 9 — Eser adapte olduğu takdirde hangi eserden adapte edildiğinin gösterilmesi lâzımdır.
- 10 — Arzu edenler yazı ile mütemmim izahat isteyebilirler. (5720 (7303))

Hariciye Vekâletinden:

- 1 — Hariciye Vekâleti için «yüz yetmiş lira» ücretle ve müsabaka ile bir almanca mütercim alınacaktır.
- 2 — Müsabaka imtihanı 1 Eylül 941 pazartesi günü saat onda Hariciye Vekâletinde yapılacaktır.
- 3 — Yüksek mektep mezunu olanlar tercih olunacaktır.
- 4 — Talip olanların diploma, sıhhat şahadetnamesi, hüsnü hal kâğıdı, hüviyet cüzdanı «veya musaddak suretlerini» bir istidaya rapten 20 ağustos 941 tarihine kadar Hariciye Vekâleti sicil ve memurin U. müdürlüğüne müracaatları ve imtihan günü Hariciye Vekâletinde bulunmaları lüzumu ilân olunur. (5710 - 7301)

Yüksek öğretmen okulu müdürlüğünden:

Tatil münasebetile memleketine gitmiş bulunan talebelerimizden ikmal imtihanı olanların 22 ağustostan itibaren okula dönebilecekleri ilân olunur. (7321)

Istanbul Belediyesi ilânları

Belediye daire, şube ve mevkilerle sıhhi teşekküller ve müessesat için alınacak 57000 kilo mangal kömürü açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. Beher kilonun tahmin bedeli 7,5 kuruş ve ilk teminatı 324 liradır. İhale 25/8/941 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (6796)

Tahmin B.	İlk T.	
13937,90	1045,35	Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Zührevi hastahanelerle Zeynepkâmil doğum evinin yıllık ihtiyacı için alınacak piring, patates, soğan ve saire.
5287,94	396,60	Haseki, Cerrahpaşa hastahanelerle Zeynepkâmil doğum evi ve sarı hastahaneler mücadele merkezleri için alınacak arpa, saman, ot ve kepek.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 5/9/941 cuma günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektupları, 941 yılına ait ticaret odası vesikaları ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesalk ile 2490 numaralı kanunun tarifâtı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (7340)

Haciz kararı:

39. Tüm. Kh. Erişiminden 328. D. lu Mığırıcı oğlu Sepah 3/4/941 günü askeri ebisesile kaçmış ve bundan ötürü 18/6/941 tarihinde hakkında tevkiif kararı verilmiştir. Suçlu askeri mahkeme huzuruna celp olunamadığından As. M. U. K. 212 ci maddesi mucibince şimdilik (gaip) sayılmıştır. Ve Türkiye dahilinde menkul ve gayri menkul bütün mallarını As. M. U. K. nun muaddel 216 ncı maddesi mucibince haciz konulmasına ve haciz kararının gazetelerle ilânına ve asil nüshasının dava dosyasına konulmasına karar verdim. (928 - 7327) Tüm. Amiri Tğb. Şükrü Kanadlı

KONUŞAN MUMYALAR

Tefrika No. 41

Yazan: İSKENDER F. SERTLİ

Şadi bay düşünmeden cevap verdi: — Çok deşersiz bir şey... — O halde kıymeti bu kadar az olan birşey için neden kavga ettin? — Ben, dünya için kavga etmedim; Kuran ve sünnete uyarak kavga ettim. Zira, Kuranı kerim, bize karşı silâhlanlara silâhla mukabele etmemizi emrediyor. Peygamber, malı ve ailesi için muharebe edenin — ölünce — şehid olacağına beyan buyurmuştur. Lâkin siz ne hak ile bizim şerefimize, alimimize, yurdumuza taarruz ettiniz? — Selim, Tuman Baya söylediklerini ona da tekrarladi: — Ben, ulemânın fetvasile buraya geldim. İlk önce siz bizim elçilerimiz öldürdünüz. Sultan Goriyl Halebeye kadar göndermeğe teşvik ettiniz. Hükmümlerimize zulme, şiddete, gadarlığa sevkederek, bu yüzden dökülen masum kanlarına acımadınız... zalim kesildiniz!

Selim sözleri karşısında Şadi bay kendini müdafaya kalkıştı: — Bütün bunlar iftiradır... yalandır. Biz, Eşref Kayt baya otuz yıl itaat ettik. O, başka bir milletten hükümdarı olsaydı, hiç kimse önünde boyun eğmezdi. Biz, büyüklerine mutî insanlarız» dedi.

— Oğlunu öldürdük ise, kanunları tahkir ettiğî için öldürdük. Böyle bir hükümdar başımızda kalsaydı, memleketi bin türlü musibetle gelebilirdi. Muradı ilâhi böyle idi. Onu öldürmekle memleketi kurtardık. Zaten her hayatın sonu ölüm değil mi? — Son sözünle ne demek istiyorsun?

— Dünya, hiç kimse için baki değildir demek istiyorum. Ne bizim için, ne de sizin için. Cenabıhak Peygamberine bile: «Ya Muhammed, sen de öleceksin... herkes gibi. Yevmi kıyamette Rabbinizin huzuruna dost, düşman hepizin bir arada geleceksiniz!» buyurmuştur. Madem ki, dünyada ölüm ve yevmi kıyamette muhasebe var, kuvvet ve saltanat baki değil. O halde niçin övünülmü?

Selim fazla konuşmak istemedi. Şadi bay, talâkatta Tuman Baydan üstün çıkmıştı.

Padışah: — Bu Çerkes beyine hürmet ediniz. Ve kendisini ayrı bir çadırda yatırınız. Diye emreyledi, Şadi bayı bir çadıra götürüp hapsettiler.

«Sizi öldürmek isteyen öldürünüz!»

Hayre-bay padişahın itimad ve teveccühünü kazanmıştı. Selim'in hizmetine ve mayetine alındığı gündenden beri birçok yararlıklar göstermişti. Hayre-bayın bir zavıf tarafı vardı: Şadi bayı ötedenberi çekemezdi. Sultan Kansu Gori zamanında bile onunla geçinemezdi. Şimdi Şadi bay Türklerin ve dolayısıyla onun eline düşmüş demektir.

Hayre-bay bir akşam Gazalî ile gizlice görüştü: — En büyük hasmımız şimdi elimizde bulunuyor. Bu adamın vücudünü ortadan kaldırmazsak, iklimiz için de iyi olmaz. Şadi bay ihtilâlcî, kurnaz bir adamdır. Bizi bir dolapla yere vurabilir, dedi.

Gazalî bu kadar şiddet taraftarı değildi. Fakat, Hayre-bayın sözlerini de yabana atmadı: — Hakkın var. Ne yapmak lâzımsa yapalım.

— Ben planımı hazırladım... sen yalnız, mesele padişaha aksedince bana yardım et. Senden başka birşey istemiyorum.

Gazalî söz verdi. Hayre-bay, bir gece, Şadinin mahpus olduğu çadıra gitti. Hasmile konuştuk ve kendisine şunları söyledi: — Biraz evvel Tuman Bayı ziyarete gittiğim. Kendisini çok neşeli gördüm... neşesinin sebebi sordum. Bana: «Şadi bay boş durmaz. Bütün ümidim ondadır. Beni bu esarettен kurtaracağın eminim» dedi.

Şadi bay bunları duyunca gayrete geldi. Etrafına bakındı: — İyi amma, şimdi ben de onun gibi esirim burada. Sizin gibi habirece rafımı sarmışken, bize ölümden başkası birşey yaramaz.

Hayre-bay: — Size bir kolaylık yapabilirim, dedi — kapıda nöbetçileri uzaklaştırdım... kaçır gidersin!

Şadi bay hasmının yüzüne bakarak bir nazarla baktı: — Beni bir tuzağa mı düşürmek istiyorsun? Ben kaçmayı düşünmüyorum. Padişaha teslim olacağım. Bunun sonu Tuman Bayı ölümden başkası şey tatmin ve teskin edemez. Şadi bayın aklı varsa — ona söyle — hemen buradan padişahın cellâdına uzatmamı bu dünyandan göç etsin.

— Ya sen?... Sen ne yapacaksın? — O ölümden sonra saltanatın nihayet bulmuş demektir. Ben de Tuman Bayın göç edeceği diyarın mekten başka birşey yapamam. Padişah siz alçaklar, Selime sadakatle hizmet edersiniz.

Hayre-bay çadırdan çıkar nöbetçilere: — Dikkat edin! dedi — bu adam kurnazdır. Gözünüzün önünde kurnazlıkta farkına varmazsınız. Şadi baydan ikinci defa habirece gören Hayre-bay doğruca padişaha gitti:

— Şevketim, Şadi denilen mahlûk çadırdan kaçmağa hazırlanıyor. Bu adam çok tehlikeli bir canavardır. Çadırdan kaçarsa, ilk yapacağı iş öldürmek olacaktır!

Selim bunları duyunca hiddetlenmişti. Hayre-bay sözünü teyid için: — Şadinin kaçmağa teşebbüs ettiği Şadi Emir Gazalî de duymuş, dedi. Bunu terseniz bir kere de bu işi ona söyleyiniz.

Selim: — Hacet yok — diye cevap verdi. — Kaçmayı düşünmek, her esirin hakkıdır. Fakat, çadırdan kaçarsa, ilk yapacağı iş öldürmek olacaktır! nasıl öldürürsünüz?

Hayre-bay buna da bir yalan söyleyemedi. — Gece uykusunda sayıklar duymuşlar... zaten o, her zaman... manî ordusunun başından Selim'e uzaklaşması, bizim saltanatımızın niden kurulmasına kâfi gelir... dedi. Onun size iltica etmesinin sebebi budur. Yoksa, Şadi gibi cesur bir adamı durup dururken size iltica eder miydi? Şadi bayı çöl sakinleri çöl buradan göle gidersen, birkaç kabiliyetli birden ayaklandırırlar.

Hayre-bayın sözleri, Selim'in ürpertiyle doluyordu. Selim, kapı ağasını emir verdi: — Yunus paşayı çabuk çağırınız. Şimdi onunla konuşacağım işler var.

Hayre-bay: — Sizi öldürmek isteyen hain, öldürünüz! diyordu — benden yapmazsınız, bu aslanla müsâmanların cezasını görürsünüz... pişman olursunuz!

Vezirozam, padişahın nezdine gittiği zaman, Hayre-bayla Emir Gazalîyi kurdıkları pusuya Şadi bayı düklerinden emin buluyorlardı. Yunus paşanın bu dolaplarla beraber yoktu. Selim, veziriazama: — Şadi bay hayatıma sulhasız çekmiş. Kaçmağa teşebbüs etmiş. Deyinice, Yunus paşa derhal — haberini haberi olmadan — birşeyler döndürünüz!

— A şevketim, dedi, buradan kaçmağa teşebbüs edecek adam size iltica eder miydi? Şadi bay Çerkes beylerinin en cesurlarından, merd ve beşerî bir adamı benziyor. O, Tuman Baya fazla bağlanmıştı. Tuman Bayın esaretini haber alınca, herşeyin birine inanarak size gelip teslim oldu. Böyle bir adamı rıfk ile muamele etmeyin, yurulursa, ordumuz değerli bir komutan daha kazanmış olur. Zira, Şadi can bile bu adamın meziyetlerini taşıyıp dökmüş ve: «Şadi bay, benden daha kuvvetli ve işgüzar bir canavardır.» demişti. Şadi baya ağır bir cezayı vermeyi düşünmek büyük bir insanlık olur sanırım. (Arkastı var)

— Evet, ben onu yaratıyordum Kanaatim öyle idi. O benim neşesinde bir esirdi: Kitap gibi, resim gibi... Tabii, bunu anlayabilmek için seneler geçti. Beş altı senedenberi bunu artık büsbütün tanıyordum. Bazen da Ferihayı tanıyordum. Hanı muvaffakiyetle geçirdiği zaman âdeta ben gururlanıyordum. Ve kendime diyardım ki: «Kıymetli Allah seni öyle bir şekilde yaratmış ki hiç bir emelin, hiç bir ümidin olamaz... Yoksa kendini büyük bir sukutu hayallere maruz bırakırdın. Benimle aynı etmeyizin Davud ben size bu söylediklerimi kimse bilmez. Lâkin hayatımda bir defa olsun hakikati birine anlatmaktan zevk duyuyorum... Ve netice itibarıyla bu kadar sevmiş ve ölümlerimden dolayı bu kadar keder duyduğunuz Ferihayı ben size vermiş oluyorum, yalnız ben.

— Bu nasıl olur?

Davud bu sözleri titreyen elleriyle uğuşturarak can kulağı ile dinliyordu.

Davudun karşısında durdu:

— Hayır, Ferihanın benim için...

— Hayır, Ferihanın benim için...

— Hayır, Ferihanın benim için...

— İyi amma, şimdi ben de onun gibi esirim burada. Sizin gibi habirece rafımı sarmışken, bize ölümden başkası birşey yaramaz.

Hayre-bay: — Size bir kolaylık yapabilirim, dedi — kapıda nöbetçileri uzaklaştırdım... kaçır gidersin!

Şadi bay hasmının yüzüne bakarak bir nazarla baktı: — Beni bir tuzağa mı düşürmek istiyorsun? Ben kaçmayı düşünmüyorum. Padişaha teslim olacağım. Bunun sonu Tuman Bayı ölümden başkası şey tatmin ve teskin edemez. Şadi bayın aklı varsa — ona söyle — hemen buradan padişahın cellâdına uzatmamı bu dünyandan göç etsin.

— Ya sen?... Sen ne yapacaksın? — O ölümden sonra saltanatın nihayet bulmuş demektir. Ben de Tuman Bayın göç edeceği diyarın mekten başka birşey yapamam. Padişah siz alçaklar, Selime sadakatle hizmet edersiniz.

Hayre-bay çadırdan çıkar nöbetçilere: — Dikkat edin! dedi — bu adam kurnazdır. Gözünüzün önünde kurnazlıkta farkına varmazsınız. Şadi baydan ikinci defa habirece gören Hayre-bay doğruca padişaha gitti:

— Şevketim, Şadi denilen mahlûk çadırdan kaçmağa hazırlanıyor. Bu adam çok tehlikeli bir canavardır. Çadırdan kaçarsa, ilk yapacağı iş öldürmek olacaktır!

Selim bunları duyunca hiddetlenmişti. Hayre-bay sözünü teyid için: — Şadinin kaçmağa teşebbüs ettiği Şadi Emir Gazalî de duymuş, dedi. Bunu terseniz bir kere de bu işi ona söyleyiniz.

Selim: — Hacet yok — diye cevap verdi. — Kaçmayı düşünmek, her esirin hakkıdır. Fakat, çadırdan kaçarsa, ilk yapacağı iş öldürmek olacaktır! nasıl öldürürsünüz?

Hayre-bay buna da bir yalan söyleyemedi. — Gece uykusunda sayıklar duymuşlar... zaten o, her zaman... manî ordusunun başından Selim'e uzaklaşması, bizim saltanatımızın niden kurulmasına kâfi gelir... dedi. Onun size iltica etmesinin sebebi budur. Yoksa, Şadi gibi cesur bir adamı durup dururken size iltica eder miydi? Şadi bayı çöl sakinleri çöl buradan göle gidersen, birkaç kabiliyetli birden ayaklandırırlar.

Hayre-bayın sözleri, Selim'in ürpertiyle doluyordu. Selim, kapı ağasını emir verdi: — Yunus paşayı çabuk çağırınız. Şimdi onunla konuşacağım işler var.

Hayre-bay: — Sizi öldürmek isteyen hain, öldürünüz! diyordu — benden yapmazsınız, bu aslanla müsâmanların cezasını görürsünüz... pişman olursunuz!

Vezirozam, padişahın nezdine gittiği zaman

KÜÇÜK İŞ ANLARI

KÜÇÜK İŞ ANLARI

Fevkalade ahvalın devamı maddetine gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa nesredilecektir.

1 - İŞ ARİYANLAR

BAYAN İŞ ARİYOR - 23 yaşlarında yeni türkevi okur yazar bir veyahud iki kişilik bir ailenin bütün ev işlerini deruhte eder. Ev işlerinde yemeğe son derece meraklıdır. İyi bir aileye mensuptur. Tafsilatı mektupla açık adreslerle beraber yazılması 20 liraya çalışabilir. Kadıköy Ermeni Kilisesi arkasında Güneşli bahçe sokak No. 35/2 Aliye.

BİR BAYAN İŞ ARİYOR - Biraz Fransızca bilen otellerde veya doktor büna münasıl yerlerde olmakla beraber Pam dö şambir olarak yalnız gününce çalışmak şartıyla kendisine münasip bir iş arıyor. Elinde bonservisi vardır, tecrübelidir. Akşam gazetesinde Ş. N. rümuzuna mektupla müracaat. - 1

BİR BAYAN İŞ ARİYOR - Fransızca, rusca, rumca, lisanlarını mükemmel bilen elinde bonservisi olan otellerde Pam dö şambir olarak çalışmaya terribel bir bayan kendisine münasip bir iş arıyor. Ankara, İzmir, Bursa gibi şehirlerde çalışmak istiyor. Bursaya gidebilir. İstanbulda yalnız gündüzlü çalışmak şartıyla iş kabul eder. Çocuğa bakabilir. Akşamda B. P. rümuzuna mektupla müracaat. - 1

BİR MUHAPİS İŞ ARİYOR - İnce işlerle meşgul bir ecebni şirketin beşinci idare etmiş ve iyi Fransızca bilen tecrübeli bir muhapis iş aramaktadır. İyi referans verebilir. Talipatın "Akşam" gazetesinde CC 1030 rümuzuna tahriren müracaatları. - 3

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANZIZCA - Dört lisanla bilhakkın vakıf tecrübeli mütercim, muhabebe memuru ve muhapis vazife aramaktadır. Müracaat: Akşam gazetesi "Mütercim 160" - 4

BİR MÜHENDİS - Yüksek mütahhidi mektebi, inşaat şubesi son sıradadır. İyidir. Saniye veya bürümuzuna müracaat. (Mühendis) - 1

BAYAN İŞ ARİYOR - Türkçe, Fransızca ve Almanca'yı lilyikle bilen bir bayan husus ve ticari müesseselerde iş arıyor. Talip olanların (K. H.) rümuzuna müracaatları. - 1

2 - İŞÇİ ARİYANLAR

BİR MEMUR ARANIYOR - Bir müessesenin yazı işlerinde çalışmak üzere yazısı düzgün, eski ve yeni yazıyı mür aramaktadır. Şeriatini Akşamda M. S. rümuzuna acele yazılması. - 2

KATİP ARANIYOR - Eski Türkçe, daktilo bilir, haftada bir kaç gün evde çalışmak üzere muayyen saatlerde çalışacak bir kâtip ihtiyacı vardır. N. A. Posta kutusu: 522 İstanbul. - 2

BİR DAKTİLO BAYAN ARANIYOR - Eski harflerle okuma bilen bir bayan Bahçekapı Anadolu han evinde iş arıyor. Sabahatın öğleye kadar müracaat. - 1

MUHASEBE MEMURU ARANIYOR - Muhasebe işlerinde bilhakkın vakıf asbe memuru alınacaktır. İstekillerin te 22/8/941 çarşamba günü saat 14 de kooperatifleri birliğinde bulunmaları lazımdır. - 1

BİR MÜREBBİYE ARANIYOR - Bir 3.5 diğeri 1.5 yaşlarında iki kız çocuğuna bakacak ecebni lisan bilen bir mürebbiye istiyoruz. Pazardan maada Kalyoncu kulluk 78 numaralı Beyoğlu tezanesine müracaat. Telefon: 43199 - 1

BAYAN ARANIYOR - Müessesemizin bürosunda çalışmak üzere en az orta dereci bir Türk bayana ihtiyaç vardır. İngilizce, Fransızca veya Almanca bilenler tercih edilecektir, temiz iyi bir aileden olması ve referans verebilmesi şarttır. Taliplerin şartları ve mesai hıviyet öğrenmek üzere fotoğrafı bir mektupla 1559 posta kutusu adresine müracaatları. - 1

BİR MAKİNİST ARANIYOR - Su makinesindeki Ekskavator makinesi için teyemlerin vesikalariyle Yeni postahane Hanımın Ağrefendi caddesinde İmar İKİ ÖĞRETMEN VE İKİ HADEME ARANIYOR - Taksimde husus bir işin muallim birinci ve ikinci sınıfları öğretmeni, çalışkan iki hademe kadına A. K. M. rümuzuna telefonla Akşamda perşembe 40181 e sair günler Erenköy 82-275 e derhal müracaat edilecektir. - 1

BAYAN ARANIYOR - Taksimde oturan bir kişinin yemek ve ev işlerini görecek bayan aranyor. Hiç bir yerde çalışmamış olması şarttır. Beyoğlu posta kutusu 2199 numaraya mektupla müracaat. - 1

ÇOCUK ARANIYOR - Büro hizmetleri görebilecek kabiliyette bir çocuk aranyor. Her gün saat 11 den 3 e kadar Galata eski Gümrük sokak Ada han 11 numaraya müracaat. - 1

BİR BAYAN ARANIYOR - Geometri ve Cebir den Lisans dokuzundaki bir kız ikmal derst verebilecek bir bayan lazımdır. Haftada beş gün birer saat den dört ders alabilir. İstanbul Posta Kutusu 595. Telefon: 24683. - 1

ALMANCA BİLEN MÜREBBİYE ARANIYOR - 9 yaşında Almanca bilen bir erkek çocuğa mürebbiye aranyor. Müracaat: Sirkel Yeni Aydın otel sahibi bay Nüsrat - 1

SAHNE İÇİN İKİ BAYAN ARANIYOR - Profesör Zati Sungur yanında, sahnedeki hizmet etmek için iki genç bayana ihtiyaç vardır. Türkiye dahilinde ve haricte seyahat edebilecek serbestiyli halz bulunmaları lazımdır. Mektuplarında şahsi vasıflarıyla tahsil derecelerini kaydederek (214 numaralı posta kutusu İstanbul) adresine fotoğrafları birlikte göndermeleri. Kabul olunmayanların fotoğrafları lade edilecektir. - 3

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK TRAKTÖR - Motörü çok iyi bir halde, sair aksamları tamam, istenirse pulluğu ile, bir Fordson traktörü keleprik satılıktır. Görmek için: Beyoğdu Maltız caddesi No. 70 Fikri Tüvrik Kardeş müracaat. Telefon: 32-93. - 1

SATILIK PİYANO - Alman markalı az kullanılmış kuyruklu (çeyrek) bir piyano ehven fiatle satılıktır. Beyoğdu Fransız sefarethanesi kapısına müracaat. - 1

MÜKEMMEL OTOMOBİL - 38 model az kullanılmış 5 yepeni lüstüklü radyo ve kalibriferli 5 kişilik kapalı spesyal bir Buik araba satılıktır. Görmek ve pazarlık etmek için Beyoğdu Rumel hanı 14 No. müracaat. Telefon: 40053 - 3

SATILIK OTOMOBİLER - 37 model Ford taksit ve Fiat yeni lüstüklü otomobiller satılıktır. Görmek için Lâleli garaj Şehzadebaşı Aceminefer sokak 35 No. Azata - 1

SATILIK MOTOSİKLET - 1.5 beygir kuvvetinde (Viktorya) marka, henüz bir hafta kullanılmış, faal, çalışır. Kızıltoprak tramvay istasyonu Rüştiye Sok. 32 No. müracaat. - 4

ACELE SATILIK - Kelvinator havuz ve birahaneyle alt takımlar çok ucuz fiatle satılıktır. Müracaat: Harbiye mektebi karşısında Döğemeci Yusuf No. 295. - 2

4 - Kiralık - Satılık

BOZKURT - EMLAK - (Kira servisi) simiz hall faaliyettedir.) Lâleli tramvay caddesinde elyevim aylık (203) lira geliri mevcut beşer oda ve bir hol gömme banyolu deniz görür ve bir ulf bahçesi bulunan geniş cephe ve mutena bir mevkide kân işbu altı katlı apartman (42) bin liraya. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

25 BİN LİRAYA - Şehzadebaşıda üç yıl ağzında her iki sokak üzerinden tramvaya mütenazir ve elyevim aylık (150) lira geliri mevcut beşer oda ve bir büyük hol banyolu ve teçir edilmiş pek büyük bahçesi bulunan geniş cephe ve balkonlu ve ezcümle istikballı çok parlak (5) katlı apartman Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

125 BİN LİRAYA - Beyoğlunda tam merkezde senevi (8880) lira varidatı mevcut dördü oda ve bir holden ibaret gömme banyolu ve 18 metre cephe (12) daireden ibaret çift katlı ve o civarın en kıymetli apartmanları arasında mevki tutan ve ön cephesi çok manzaralı ve konforlu apartman (yalnız asansör yoktur). Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

24 BİN LİRAYA - Beyoğlunda tam merkezde dördü oda ve bir hol ve banyolu (4) katlı ufak fakat girin bir apartman. İşbu apartmanın arsasının beher metre murabba (80) lira olması kayda sayandır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

13 BİN LİRAYA - Fırzağada iyi bir mevkide senevi (906) lira geliri olan üçer odalı ve üç buçuk katlı ve banyoları gömme yeni stil minyon bir apartman. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

13 BİN LİRAYA - Bomontli tramvay istasyonuna (4) dakikla mesafede dördü ve üçer odalı ve senevi 984 lira geliri mevcut üç katlı yeni model ve bahçeli bir bab apartman. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

8500 LİRAYA - Beyoğlunda Sipahi ocağı karşısında dördü oda ve bir banyodan ibaret ve bahçeli iki katlı ve tramvaya mesafesi 1,5 dakikla olan apartman. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

SATILIK ARSALAR - Yeşilköyde deniz kenarında istendiği miktar ifraz edilmek şartıyla mevcut arsaslarımızın beher metresi (3,5) liraya ve heybeli adanın en mutena mevki olan plaj nam mahaldeki yeni kurulan asrı gehirdeki deniz kenarındaki arsasların beher metresi (5) liraya satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

SATILIK ARSALAR - Gümüşsuyu asfaltına (1) dakikla mesafede mükemmel deniz görür (20) metre cephe (20) metre derinlikteki arsa (10) bin liraya Cihangirde (15) metre cephe (23) metre derinlikteki keza deniz görür bir arsa (6500) liraya ve keza işbu arsanın yanbaşıda 14 metre cephe (22) metre derinlikte (6) odalı muhtaçta tamir ahşap hanesi beraber (7) bin liraya ve mağça civarında önden ve arkadan deniz görür (18) metre cephe ve (35) metre derinlikteki arsa (11) bin liraya satılmaktadır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

KIRALIK APARTIMAN - Bozkurt-Emlâk kendi şahsi emlakından olan Taksim Abdülhak Hâmid caddesi (34) numaralı apartmanın (6) numaralı dairesi (80) liraya kiralktır. (5) bölümlü oda (2) küçük oda asansör kalorifer ve sıcak su. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

KIRALIK APARTIMAN - Bozkurt-Emlâk kendi şahsi emlakından olan Taksim Aydede caddesindeki (36) numaralı apartmanın (2) nel dairesi (30) liraya kiralktır. 3 oda ve bir banyo ve bahçeden ibarettir. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

ALICI İSTEKLERİ - Tarla başı civarında ve yahud Taksim ile Harbiye arasında täll sokaklarda (2000) ile (4000) lira arasında (3) veya (4) odalı kârgir emlak istiyorum. Zira sırada mukayyid (10) müşterim vardır. Bu misillili emlak olanların hiç vakit kaybetmeden hemen bizlere müracaatları menfaatleri ictzasındandır. Taksim Abdülhak Hâmid caddesi No. 23 Bozkurt-Emlâk Tel.: 43532 - 1

DİKKAT - Gün bugün kazanmakta olduğum tevccüh ve itimad müessesemize şevk ve gayret kamçısı olmaktadır. (30) senelik emlak alım ve satımı hususundaki büyük tecrübelerime istinaden mevcut emlak koleksiyon ve repertuarımın bir kat daha zenginleştirilmek için faaliyet şahasını geliştirmekte olduğumu sayın müşterilerime arz ederim. Bozkurt-Emlâk

FABRİKA VE MATBAAYA ELVERİŞLİ BİR BİNA SATILIKTIR - Çağaloğlunda fabrika ve matbaa ittihaçına elverişli betonarme yeni bir bina satılıktır. Akşam idaresine müracaat. Telefon: 20681 - 29

ACELE İKİ ODA ARANIYOR - Ecebni iki kişilik bir aileye konforlu mobilyeli mobilyesiz Taksim, Cihangir, Şişliye kadar olan yerlerde telefonlu olması şarttır. Son fiatlerini, sarılı adresleriyle Akşam gazetesi ilan memurluğuna müracaatları. - 2

SATILIK KÜÇÜK VİLLA VE BÜYÜK BAHÇE - Kadıköyünde Fener-yolunda trene tramvaya Kalamış vapur iskelesine yakın 1850 metre murabba çamlık bahçe içinde modern 3 oda mutfak hamam ve ayrıca bir küçük bahçevan odasını su ve elektrikli havli istirahat köşkü 8550 liraya pazarlıksız acele satılıktır. İstekillerin İstanbul Ankara caddesi 99 No. Adalet han 3 numaraya müracaatları telefon 20607 - 2

SATILIK EV - Unkapanı demiryolunda camli Şerif sokağı 16 numaralı hane satılıktır. Talip olan Kadıköy Yeldeğirmeni Mühendis sokak No. 22 - 1

KIRALIK - Şişli son tramvay istasyonu Hasad Sokak 6 No. lu üç katlı altı oda, bol güneşli güzel manzaralı kârgir ev aynı sokakta 4/1 No. ya ve yahud tramvay yolunda 173 No. lu kahvede tellâ Hüseyine müracaat. - 1

KÜÇÜKPAZARDA - Piyasaya çok yakın Hacıkadın caddesinde on bir metre yüzü olan ve halen yirmi beş lira kira getiren 69-71 numarada iki ev satılıktır. Galata Köprübaşı Mehmed Ali paşa han Afif Türel yazhanesine telefon: 43741 - 1

TAKSİMDE - Caddeye çok yakın Feridiye Çamdalı sokağında 5 numarada kârgir üç katlı altı oda mutfak ve bahçesi ve elyevim otuz lira kirası olan hane satılıktır. Galata köprübaşı Mehmed Ali paşa han Afif Türel yazhanesine telefon: 43741 - 1

KORU VE YAHUD ARSA ARANIYOR - Kuzgunçuk İla Çubuklu arasında sahil boyunca koru veyahud arsa aranmaktadır. Satmak isteyenlerin Akşam gazetesinde (T.R.) rümuzuna mektupla bildirmeleri. - 2

ACELE SATILIK ARSA - Suadiye, Çınar dibi, Nöter sokağında 27 metre yüz ve 33 metre derinliğinde 789 metre arsa acele satılıktır. Karaköy Halil paşa sokağında Ege Emlâk evine müracaat. - 1

ACELE DEVREN SATILIK DÜKKÂN - Adres, Aksaray Millet C. No. 53/2 tüttüncü Mehmede müracaat. Elektrik var suyu yakında, tüttüncü dükkânı sermayesizlikten dolayı satılıktır. Kirası 5,5 liradır. - 1

SATILIK BOSTAN - Etrafı taş duvarla örülüş içinde ufak bir hanest ve kuyusu bulunan ve elyevim içinde kiracı oturan teabnda ifraz edilip parça parça satılabilecek, Fatihin en iyi yerinde, Sarı Güzel Öksüzce Hatip mahallesi Sarı Gez caddesi, 1 numaralı bostan. Görmek için bostana ve görüşmek için Eminönü Nafia Han 11 numaraya müracaat. Tel: 23025. - 1

ACELE SATILIK 3 DÜKKÂN HİSSESİ - Galatının çok şerefli bir yerinde 3 aded dükkânın 704 de 112 sehlmi satılıktır. Tamamının iradı ayda 160 liradır. Tamamı almamak arzı edildiği takdirde 35 bin liradır. 112 sehlmi 5700 liradır. Taliplerin İstanbul Ankara caddesi 99 Adalet han No. 3 Türk emlak bürosu Telefon: 20607 - 1

KIRALIK VİLLA - Küçükyalıda İstasyona iki dakikla mesafede deniz kenarında, kârgir, yepeni ve mobilyalı bir köşk kiralktır. Muşamba döşeli beş oda, bir hol, mutfak ve her türlü konforu havidir. Bir Eylül tarihinden bir temmuz tarihine kadar ehven fiatle verilecektir. Küçükyalıda Velet Çelebinin köşküne her gün öğleye kadar müracaat. - 1

SATILIK BAHÇE - Muhtelif ve yetiştirilmiş meyva ağaçlarını havli bahçe satılıktır. Hekim oğlu Alpaşa Topçu Eminbey sokak No. 1 yanındaki halhaca müracaat. - 1

ANADOLUHİSARINDA SATILIK EV - İşkeleye üçüzdü adım 14 oda 3 büyük salon; her katta terkos, elektrikli, helâ. Bir çatı altında fakat sokak kapıları ve her şeyi ayrı iki bölük, bir bölüğü halen kirada, bahçede paranz daimi akar tatlı su, iki hayvan çamı ve meyva ağaçları tarace ve mutfak, bol hava, güneş, ziya ve sıhhat görmek için Anadoluhisarında Otağ tepe caddesinde 6 numaraya ve pazarlık için Akşehirde askeri lise edebiyat muallimi albay İsmail Hakkiya müracaat. - 3

SATILIK 3 EV - Beyoğlu Tomtom mahallesi Kumbarkar yolu 24, 26, 28 No. lu 3 kârgir binanın tamamı satılıktır. Görmek isteyenler içindeklere ve pazarlık etmek isteyenler de Üsküdar Gülfem Hatun mahallesi Azlı Mahmut caddesi 44 No. da Emine Karakakına müracaatları. - 8

MÜLKİYETİ SATILIK DÜKKÂN VE EV - Karaköyde Necatibey caddesinde (böreke fırını sırasında) 20 No. lu şapkaçı dükkânı ve Üsküdar Selâmsız şilâhtar bahçesi Kürkçü Mümin sokak 9 No. lu kârgir 5 odalı ve ayrı ayrı asalet satılıktır. Ankara da D. D. yolları haslat yolu kalemünde Halil Mattan tahriren sorulması. - 1

KIRALIK KAT - Beyoğlu Tünel civarı Müellif sokak No. 20 evin dördüncü katı kiralktır. 2 oda bir sofa mutfak terkos ve elektrik, havagazi vardır. Kirası 19 lira, isteyenler Taksim Topçu caddesi (Uygun apartman kapıcısı bay Recebe müracaat. - 24

EMLAK ALICI VE SATILICILARINA - İstanbul, Beyoğlu, Kadıköy, Üsküdar, Adalar ve Boğazın her yerinde ev, apartman, han, villa, yalı, mağaza, dükkân ve saireler olup da satmak veya bu gibi emlak almak isteyenler ve emlakini işletmek isteyenlerin İstanbul Ankara caddesi Adalet han 3 No. da Türk emlak bürosuna acele müracaatları. Tel.: 20607 - 6

SATILIK APARTIMAN - Cihangirde, Cihangir mahallesi Güneşli sokak 56 numaralı köşebaşı yüzde yedi buçuk iradı bulunan her konforu havli iki buçuk katlı apartman on bin liraya satılıktır. Bitişindeki 45 numaralı apartman kapıcısı İsmail her gün saat on ikiye kadar müracaat. - 1

KIRALIK DAİRE - Kurtuluşta tramvay durak yerinde 23 numaralı Müzeyyen apartmanının 3 numaralı ve üç odalı daresi boştur. İstiyenler her gün gezebilir. - 10

KIRALIK HANE - Kadıköyünde Düz sokakta 14-16 numaralı Haydarpaşa çarşısına nazır güzel bir hane kiralktır. Yanındaki haneye müracaat. - 1

MUAYENEHANE VE YAZIHANEYE ELVERİŞLİ - İşlek bir caddede kalorifer, havagazi, elektrik mevcut güzel mazbut bir kat kiralktır. Beyoğlu İstiklâl caddesi 67 Emgen apartmanını birinci kat - Foto Kanlılar üstünde - 1

SATILIK HANE - Beyazıt Soğança mahallesinde Kumkapıya inen Saraç İshak mahallesi Molla bey Mit-hatpaşa caddesinde köşe başında 24/43 No. lu apartman inşaatına müsait havadar denize nezaretili üç odalı bahçeli ahşap hane müsait fiatla acele satılıktır. Konuşmak için Sirkircede İstanbul İliman salonu binasındaki mahkemede Nazım Dıldara müracaat. - 1

KADIKÖYÜNDE KIRALIK EV - Kadıköy ve Haydarpaşa iskelelerine yakın 5 oda ve tefferlatı müracaat: Kadıköy Bahçeli Hamzanın kahvesinde tellâ Arnavut Emlin. - 1

KIRALIK DEPO ARANIYOR - Halil sahili ile Kurugesmeye kadar Rumel sahilinde depo olmağa elverişli kiralık arsa ve ardiyet olanların Galata Bahtıyar han 2 nel kat 27 numaraya müracaatları. - 1

SATILIK EV - Niğantaşı Meşrutiyet Madalyon sokağı 25 numaralı ev 1600 liraya acele satılıktır. Beş oda mutfak kuyu tamir muhtaç üstündeki adrese müracaat. - 1

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden: Yüksek ve meslek mektepleri mezunlarından Memur Alınacak

1 - İdaremizin merkez kadrosunda ve fabrika ve tuzlularında münhal bulunan yüksek makine, elektrik ve inşaat mühendislikleriyle yüksek mimarlıklara makine, elektrik ve inşaat mühendisliklerine ve fen memurluklarına talip olanların
2 - İdaremiz merkez ve mülhakatında münhal memuriyetlere yüksek tahsil görmüş olanlar alınacağından üniversitenin hukuk ve İktisat fakülteleri veya yüksek ticaret mektebi mezunlarından talip olanların umum müdürlüğümüze müracaatları. (7172)

Üniversite Rektörlüğünden:

Edebiyat fakültesinde Türk edebiyatı tarihi, Türkiye tarihi ve tıp fakültesinde sınıv ve üroloji doçentlikleri açılır. Namzetlerin 24 birinci teşrin cuma günü yabancı dil imtihanı ve 17 inci ikinci teşrin salı günü esas imtihanları yapılacaktır. Doçentlik imtihanı talimatnamesi hükümüne tezlerin 14 ikinci teşrinde verilmiş olması lazımdır. İstekillerin sıhat raporu, beş fotoğraf, nüfus tezkesi ve ilmi hüviyetlerini gösteren figürler ile «işler tedris işleri kaleminden istenecektir.» 18 birinci teşrin 941 tarihine kadar rektörlüğe müracaatları. (7267)

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Bu yıl deniz lisesine kayıt ve kabul için müracaat eden okurların müsabaka sınavları 1 Eylül 941 pazartesi günü saat 9 da İstanbul deniz komutanlığına müracaat edeceklerin mezkûr komutanlıkta ve Mersinde deniz harp okulu ve lisesine müracaat edeceklerin de mezkûr okulda yapılacaktır. Sınava iştirak edeceklerin kurşun ve mükrepli kalemle yazı lüstiklerini beraberlerinde getirmeleri lazımdır. (7070)

KIYMETLİ PIRLANTA SATIŞI

21 kiratlık beyaz, lekesiz, fevkalade nadir bir tektas pirlanta 21/8/941 bugünkü perşembe günü Sandal Bedesteninde müzayed salonunda satılacaktır.

İstanbul Orman Müdürlüğünden:

1 - Orman umum müdürlüğü merkez vilayetler teşkilatı için nümunelerine ve şartnamesine göre yapılacak evrak, cedvel, tezkeri cildiyi defterlerin tab ve teddi için açık eksiltme suretile münkasaya komuştur.
2 - Bunların kâğıdı, mukavvası, kablık kâğıdı Mallye kırtastıye anbarından verilecektir.
3 - Tab ve işçilik muhammen bedeli 4200 liradır.
4 - Eksiltme 5/9/941 cuma günü saat 15 de İstanbul orman müdürlüğünde toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır.
5 - Muvakkat teminat miktarı 315 liradır.
6 - İstekiller bu işe ait şartnameyi ve nümuneleri İstanbul orman müdürlüğünde görebilirler.
7 - Münkasaya gireceklerin muvakkat teminat makbuz ve 2490 sayılı kanunun ikinci maddesinde ve şartnamede yazılı vesakile birlikte yukarıda gösterilen gün ve saatte mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lazımdır. (7260)

Vakıf menba suları işletme müdürlüğünden:

Dizel motörle çalışan Taşdelende su imla tesisatını işletme mektebir askerlikle alakası olmayan bir makinist alınacaktır. Ehliyetine göre azami seksen liraya kadar ücret verilecektir. İkametgâh idarece temin olunacaktır. Taliplerin Çemberlitaşa Vakıflar baş müdürlüğü binasında idaremize müracaatları. (7293)

Devren Satılık Mağaza

Şişli Osman Bey caddesinde kibar ailelerin alıştığı gayet güzel ve işlek bir mağaza 1500 lira sermaye ile Mobie ve kısmen Mal ile satılıktır. Ayda 100 - 150 lira safı kâr temin eder. Hattâ bir bayan dahi idare edebilir. Adres: Telefonla anlaşılar. 23602.

İZMİRDE VE ANKARADA - Emlâkî olup ta satmak isteyenlere kolaylık gösterilir: Karaköy Halil paşa sokakta Ege Emlâk evine müracaat. - 1

APARTIMAN ARAYANLARA

Beyoğlu, Niğantaşı, Teşvikiye, Tepeüstü, Fatih ve Aksarayda şık, iyi iradli apartman arayanların Karaköy Halil paşa sokağında Ege Emlâk evine müracaatları. - 1

SATILIK APR. - Beş semte uğrak olan Çarşıkapı tramvay istasyonuna bir dakikla mesafede üç daireli şimdiki 86 lira kira getiren, her türlü konfora malik kârgir bir apartman sahibi elinden satılıktır. Telefon: 22146 Gedikpaşa Doğramacı sokak No. 12 - 2

SATILIK BAHÇE - (1570 M 2) Üsküdar, Doğançılar İhsaniye caddesi No. 23 - 25; plaja ve tramvaya pek yakın, fevkalade nezareti, bostan kuyusu ve 200 meyva ağacı vardır. Müracaat: Sabah (10) a kadar, akşam (8) den sonra Tel.: (60075). - 6

5 - MÜTEFERRİK

SATILIK CİNS TAVUKLAR - Halis kan Brahma, Hermine tavuk ve horozları ve plijleri satılıktır. Cumartesi günleri müracaat. Göztepe Birinci orta sokak No. 10 Telefon: 41432

ALMANCA DERSLERİ - Berlinli bir Alman muallimesi kolay ve seri usullerle Almanca'yı kısa bir zamanda öğretmektedir. Bu lisanın ikmale kalan talebeyi tatil devresinde imtihana muvaffak olacak derecede hazırlar. Münferiden veya grup halinde talebe kabul eder. Bu talebeyi Eylül sonuna kadar pek ehven bir ücret tatbik edilecektir. Mobilyalı güzel bir oda kiralktır. Pazardan maada her gün saat 3 buçuktan 7 ye kadar İstiklâl caddesinde 133 numaralı Hasan bey apartman, ikinci merdiven birinci kat 6 numaraya müracaat. - 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ Gazetemizin idarehanesini adres olarak göstermiş olan karlırlımlardan A. - B. D. - E. K. G. - Mü. C. M. - 35 - Z. B. - N. A. - Hâc - F. G. - R. M. - A. V. - Ciddi - S. P. - Ş. N. - M. S. - A. K. M. - C. Ö. V. T. namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmasını rica olunur.

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Beloğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultanmahmut türbesi No. 113

RADYO

Bugünkü Program
12,30 Program, 12,33 Fasil şarkıları, 12,45 Ajans haberleri, 13,00 Fasil şarkıları, 13,15 Kaşık programı, 13,30 Serbest 10 dakikla, 13,40 Fasil heyeti, 13,50 Derdesme saati, 13,55 Caz ve tango orkestrası, 13,55 tango orkestrası, 13,55 Ajans haberleri

RADYOLIN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

23 Ağustos CUMARTESİ akşamı

Büyükdere Beyaz Parkta
MÜNİR NUREDDİN

ve arkadaşları

Boğaziçinde son Konserleri
CAZ eğlenceleri, Varyete programı
İstanbul ve Civar köylere Otobüsler
temin olunmuştur.

Bu akşam Kadıköy SÜREYYA SİNEMA Bahçesinde

ismail Dümbüllü

ve arkadaşları

BASKIN Komedi 3 Perde

Amerikadan yeni gelen Zenci Ali Rıza Karayıldız'ın
Atraksyon numaraları - Okuyucu **AYSEL ÇOŞKUN**
ZENGİN VARYETE

Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Merkez hıfzıssıhha enstitüsü satın alma komisyonundan:

- 1 - Merkez hıfzıssıhha enstitüsü serum şubesi ihtiyacı için satın alınacak 20 adet beygirin 1/3/941 tarihinde kapalı sarf usulüne yapılan eksiltmesinde talip çıkmadığından 13/8/941 tarihinden itibaren kapalı sarf usulüne tekrar eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Tahmin edilen bedel 6000 lira muvakkat teminat 450 liradır.
- 3 - Şartnameler Ankara'da Merkez hıfzıssıhha enstitüsü satın alma komisyonundan parasız alınır.
- 4 - Eksiltme 29/8/941 cuma günü saat 11 de enstitüde müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 5 - Teklif mektupları muayyen günde saat ona kadar komisyona verilmiş olmalıdır.
- 6 - Muvakkat teminat mukabil nakit ve nakit mahiyetindeki evrakın Maliye Vekâleti merkez muhasebeciliği veznesine yatırılması için taliplerin daha evvel komisyona müracaatla birer irsaliye almaları lazımdır.

(5357-6951)

Nadide Eşya Satışı

Beykoz, Bohem, Çin ve Kristal tabak ve kâseler. Sevahi, Usta-fa ve Bürümcük kumaşlar, gümüş, sırma ve hesap işlemeli seccadeler, yorgan yüzü, boha, çevre ve uçurlar, Mercanlı bağa kışkılar gibi nadide eşyalar Sandal Bedesteninde Belediye mezar memurluğunda teşhir edilmektedir. 25 Ağustos 1941 pazartesi günü saat 14 de Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk mahkemesi tarafından açık artırma ile satılacaktır.

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

	Kuruş
Yedikuleden Üniversiteye	250
» Cerrahpaşa, Haseki ve Gurabaya	200
Dolmabahçeden Üniversiteye	200
» Cerrahpaşa, Haseki ve Gurabaya	250
» Şişliye	150

Yedikule ve Dolmabahçe gazhanelerinden alınacak 1417 ton kok kömürünün nakli yukarıda yazılı bedel ile 28/8/941 perşembe günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltme ile ihale edilecektir. İsteklilerin 266 liralık teminat ve ticaret odası vesikaları ile gelmeleri. Şartname rektörlükte görülür. (6930)

T. H. K. Genel merkez başkanlığından Beton yol ve pist yaptırılacak

- 1 - Etmesgut hava meydanındaki binalar arasında 32674 lira 50 kuruş keşif bedelli beton yol ve pistler yaptırılması, kapalı sarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Bu işe aid idari ve fenni şartname ile keşif ve proje, Ankara merkez satın alma komisyonundan ve İstanbul şubesinde 25 kuruş karşılığında verilir.
- 2 - Eksiltme 27/Ağustos/941 çarşamba günü saat 15 de genel merkez binasında yapılacaktır.
- 3 - İstekliler, 2450 lira 59 kuruşluk muvakkat teminat makbuzlarını havi kapalı sarf usulü mektuplarını, saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyona vermelişlerdir. (6883)

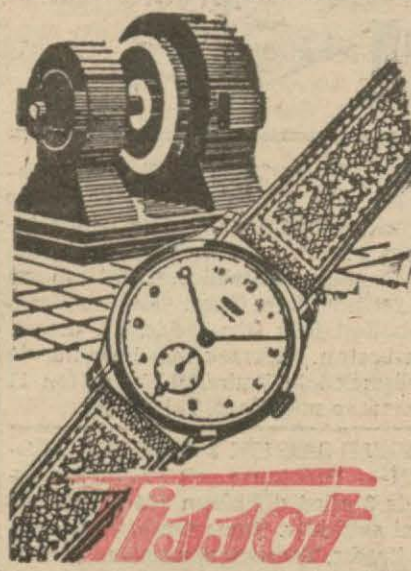
Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- Yüksek ziraat enstitüsü orman, ziraat, veteriner fakültelerinde talebe kayıt ve kabulüne 15/Ağustos/941 tarihinden itibaren başlanacak ve 30/Eylül/1941 günü akşamına kadar devam edecektir.
- 1 - Bu yıl kabul edilecek talebeler biyoloji, fizik kimya, cebir, türkçe tahrir ve yabancı dilden «fransızca, ingilizce, almanca dillerinden biri» bir seçim imtihanına tabi olacaktır.
 - 2 - Seçim imtihanı Ankara ve İstanbul'da yapılacak ve tarihlerle yerleri gazetelerle ayrıca ilân edilecektir.
 - 3 - Enstitümüz fakültelerine yazılmak isteyenler kayıt ve kabul şartlarını enstitü rektörlüğü ile vilâyet ziraat, orman, veteriner müdürlüklerinden tedarik edebilirler.
 - 4 - Sihhat raporu nümunesi enstitü ve vilâyetler ziraat, orman, veteriner müdürlüklerinden tedarik edilir.
- Başka rapor kabul edilemez. «6864» «5266»

Mobilya yaptırılacak

C. H. P. Genel Sekreterliğinden:

- 1 - Adana, İzmit, Çankırı ve Kayseri Halkevleri için temsil salonu koltukları kütüphane mefruşatı ve İzmit gazino mobilya aksamı yaptırılmaları ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.
 - 2 - Açık eksiltme ve ihale İstanbul C. H. P. vilâyet idare heyetinin Çağaloğlundaki binasında komisyon huzurunda 28/8/941 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.
 - 3 - Tahmin edilen bedeller:
Adana 33.387 Liradır.
İzmit 32.717 »
Kayseri 21.663 »
Çankırı 17.906 »
105.673 »
 - 4 - Bu iş için ihzar edilen projeler, şartnameler ve diğer evrak Ankara'da C. H. P. genel sekreterliğine ve İstanbul'da C. H. P. vilâyet idare heyetine, Adana, İzmit, Çankırı ve Kayseri C. H. P. vilâyet idare heyetlerine müracaatla görülebilir.
- Eksiltmeye iştirak edenler bunları makbuz mukabilinde alabilirler. (7265)

TISSOT
ANTİMAĞNETİK
SAATI

Fenni Sünnetçi

Emin Fidan

Kabine : Beşiktaş
ERİP apartmanı,
Telefon: 44395 -
Evi: Suadiye İstasyon yanı.

Zayıf nüfus ve Askerlik tezkeresi

Rizenin Pazar kazası nüfus memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla Pazar kazası askerlik şubesinde almış olduğum terhis tezkeremi eşyalarımı birlikte Trakya'da zayıf etim yenilerini çıkartacağımdan hükümleri yoktur.

Rizenin Pazar kazası Avramit köyü ahalisinden Tabanlı 319 doğumlu Hasan oğlu Şükrü

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kafe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. Her yerde Pullu Kutularla ısrarla isteyiniz.

Yüksek Öğretmen Okulu Satın alma Komisyonu Reisliğinden:

Nev'i	Miktarı	Tahmin fiyatı	Tutarı	İlk teminat	Tarih	Gün
Ekmekek	25000 K.	12 25	3062 50	229 69		
Sadeyağ	2500 »	170	4250 00	318 75		
Zeytinyağ	1200 »	85	1020 00	76 50	22/8/941	Cuma
Zeytin tane	1200 »	38	456 00	34 20		
Yumurta	25000 T.	2	500 00	37 50		
Kuzut eti	1500 K.	57	855 00	64 12		
Dağlıç eti	4000 »	55	2200 00	165 00	22/8/941	Cuma
Karaman	1000 »	47	470 00	35 25		
Sığır eti	1000 »	35	350 00	26 25		
Kuru soğan	2000 »	6	120 00	9 00		
Patates	3000 »	10	300 00	22 50		
B. Fasulye	500 »	13	65 00	4 84		
C. »	200 »	12	24 00	1 80		
A.K. »	1500 »	13	195 00	14 62		
S. kabağı	1000 »	8 50	85 00	7 37		
T. bakla	500 »	8	40 00	3 00		
Semizotu	300 »	6	18 00	1 35		
T. bezelye	400 »	10	40 00	3 00		
Bamya	100 »	14	14 00	1 05		
T. yaprak	50 »	14	7 00	4 52		
S. yaprak	100 »	15	15 00	1 12		
Domates	2500 »	7	175 00	13 12	22/8/941	Cuma
D. bibet	400 »	9	36 00	2 70		
İspanak	2000 »	7	140 00	10 50		
Havuç	800 »	5	40 00	3 00		
Kereviz	500 »	7	35 00	2 62		
Lahna	1000 »	5	50 00	3 75		
Pırasa	2000 »	5	100 00	7 50		
B. kabağı	400 »	4	16 00	1 20		
Patlıcan	2500 »	11	275 00	20 62		
Enginar	1000 »	7	70 00	5 25		
Hiyar	200 »	2	4 00	30		
Y. salata	3000 T.	1 25	37 50	2 81		
Limon	10000 »	4	400 00	30 00		
Maydanoz	2000 »	1	20 00	1 50		
Dereotu	300 »	1	3 00	22		
Karnebahar	800 »	12	96 00	7 20		
T. soğan	2500 »	1 50	37 50	2 81		
Marul	600 »	3	18 00	1 35		
Sarmısak	100 K.	25	25 00	1 87		
Salça	200 »	25	50 00	3 85		

Yüksek öğretmen okulunun 942 mayıs sonuna kadar ihtiyacı olan ve yukarıda nevi ve miktarı yazılı yüksek eksiltme şartnamelerine göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Bunların açık eksiltme usulüne eksiltmeleri yapılacaktır. Eksiltmenin hangi gün ve saatte yapılacağı ve bunlara ait ilk teminat miktarları yanlarında yazılmıştır. Eksiltme İstanbul erkek lisesi yanında yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca yapılacaktır. İsteklilerin Ticaret odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzu ile birlikte belli gün ve saatte sözlü geçen komisyonunda bulunmaları. İlk teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenlerin yüksek öğretmen okulu idaresine müracaatları. (6677)

Diplomalı eczacı aranıyor

Ergani Bakırı Türk Anonim Şirketinin

Madendeki işletme idaresi hastahanesi için Diplomalı bir Eczacı'ya ihtiyaç vardır. «140» liraya kadar ücret verilecektir. Talip olanların şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları Bonservislerinin suretleri ve Medeni hallerini iki fotoğrafla beraber bir dilekçeye raptent.

(Ergani Bakırı Türk Anonim Şirketi İşletme Müdüriyeti, MADEN) adresine göndermeleri ilân olunur.

KUŞ TUYUNDEN

Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak hem kesene ve hem de sıhhatinize faydalıdır.

BİR KUŞTUYU YASTIK 1 LİRADIR

Yastık yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar Ömer Balı oğlu Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon: 23027.

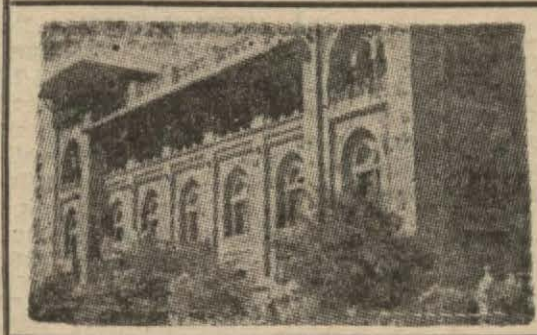
Beyoğlundaki satış yeri: Beyoğlu Bursa Pazarı

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası. Şube ve ağınsı adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 » 500 »	2,000 »	120 » 40 »	4,800 »
4 » 250 »	1,000 »	160 » 20 »	3,200 »
40 » 100 »	4,000 »		

DİKKAT: Hesaplarındaki paşalar bir senede içinde 50 liradan aşağı cömürleriyle ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurular senede 4 defa 11 Eylül, 11 birincikanun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

YATILI - YATISIZ KIZ ve ERKEK

Şişli Terakki Lisesi

1 - Yuva, İlk, Orta ve Lise sınıflarına her gün yeni talebe kayda devam edilmektedir.

2 - Eski talebenin 5 Eylül'e kadar kayıtlarını yenilemeleri lüzumu bildirilir.

Tarifname gönderilir. Tel: 80547

İngiliz Kız Orta Mektebi

Beyoğlu Nuriziya Sokak
«The English High School For Girls»

Mektep 17/9/941 Çarşamba günü açılacaktır. İkmal imtihanları 15/9/941 ve 16/9/941 tarihlerinde yapılacaktır. Yeni talebe Perşembe günleri saat 10 - 12 ye kadar kaydedilir.

MEMUR ARANIYOR

Hesap işlerine vakıf ve makine ile yazabilen bir memur alınacaktır. Ehliyetine göre aylık verilecektir. İsteklilerin hal tercümelerini yazı ile ve fotoğraflarıyla birlikte (Memur) rümuze İst. 176 posta kutusu adresine göndermeleri rica olunur.

Tasfiye halinde Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliğinden:

Tasfiye memurlarımızdan Bay Haydar Alaz'ın istifası üzerine 31/5/941 ortaklar toplantısında Zonguldak avukatlarından Bay Süleyman Sami Barım Tasfiye memurluğuna intihap edildiği alâkadarların malî-mu olmak üzere ilân olunur.

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Umum müdürlüğümüz şehir hatlarında münhal bulunan 50 ve 60 lira kadro ücretli kapı, mevki ve gişe memurlukları 30 lira ücretli hademe ve bekleçliklere memur ve müstahdem alınacaktır.

Talip olanların fiil askerlik hizmetini yapmış ve otuz yaşını doldurmuş olmaları şarttır.

Bu evsafı haiz olanların şeraiti anlamak üzere tekmil vesikalarıyla birlikte umum müdürlüğümüz zat işleri şubesine müracaatları ilân olunur. (7283)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli (24.545) lira olan 23 kalem muhtelif Ampuller 1/10/941 çarşamba günü saat 15 te kapalı sarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1.840,88) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de 'kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (7017)